

308819 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 సం॥ ఆగష్టు నెల 22 వ తేది మంగళవారము

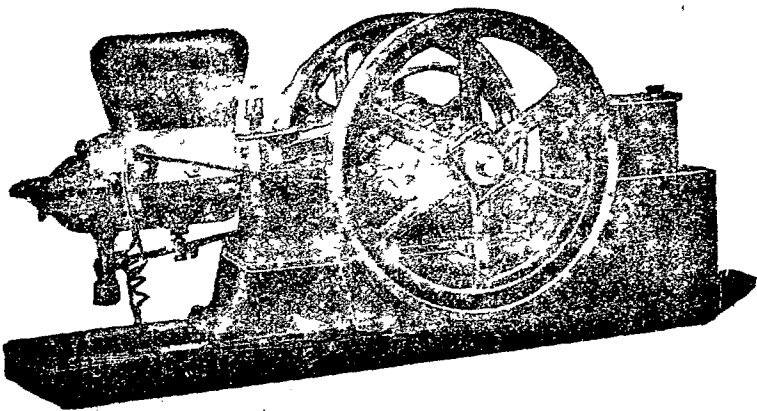
No 121

సంపుటము. 3.

స శ వా మ స ం వ త్స ర శ్రా వణ మా స ం హు శ స న మి

సంచిక ౧౨౧

“ఆమె కో” యంత్రములు క్రూడ్ పెట్రోలుతో నడుపబడును

ఈయంత్రము నడపుటను నీ పిల్లవాడు అయిదు నిమిషములలో నేర్చుకొనగలడు.
చిన్న యంత్రసహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారు చేయింపబడినది.
పంపులను, రంపపుయంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫేర్టీ రీలను, అచ్చయంత్రములను,
మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడపగలడు.
వెల అతిసులభము, పనిచేయుచుండు కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1 1/2 మొదలు 6,
బి. హెచ్. పి. వరకు రకమునానిగా మావద్ద వ్రాకులో నున్న పి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును.
వెలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా కిట్లు వ్రాయుడు.
బెన్టు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్డు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,
పోస్టుబాక్సు నెం 63, మదరాసు

327

వాదాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అతనికిభక్తిపూర్వకమున జనించువాద్యములకు కీర్తియొనరించుచు. మేళపులను, మన్యలను, గండమాళలను
పుండ్లను, చాతగోళ్లను అన్ని విధములనలన గళాతి నర్మకావ్యములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (25)

అనావధిసార్వభౌమ గణ మిచ్చుట నిష్పంశము, సహజమైనను మధ్యకత్తివలె అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును శరీరమునందలి పాదసంకోచమును, మలబద్ధమును కార్యవంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరుచును. శరీరారోగ్యమును గలగ జేయును. 16 రోజులవరకు పండుటకు 4 టేబుల్ స్పూన్లలో ఆమ్మబడును.

పోస్త్రీటరు:- పి. డి. సావంత్. 144. వరకవాడీ. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Faneswadi No. 144. No. 2. BOMBAY.

తామర తైలము

తామర, తీట గజి మొదలగు వానికి వేరెత్తినది

తామర ఒక విధమైనపురుగునలనచర్మముమూదగాని, వెండ్రుకలగాని, గోళ్లగాని, పుట్టవచ్చును.
పురుగులలోని భేదమునుబట్టి తామరలోను 2, 3 భేదములుగలవు.
రాజరాణి గుర్తుగల తామర తైలము పూతినాశకములగు చాల
మంచి మందులతో తయారుచేయబడి శ్రద్ధాశ్రీ గాంచినది. అనేక
దోష నుండియున్న తామర నాలుగైదుసారులు రాచినతోడనే
పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసి యున్నారు.
కావున తామర, తీట, ఏనుగు కబ్బి మొదలగునవి గలవారందరు
ఈతైలమును ఒకసారివాడీ చూడగోరెదము. వెల 0—4—0.
దీనినిరాచిన మంటయిండ్లకు చర్మమునలుపెక్కదు. పుండుకడకు.
అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుశెట్టిపేట, మదరాసు.

ఈదినము రాత్రి!

ఈదినము రాత్రి!

యూనివర్సల్

గ్రాండు సర్క్సుసు.

రాత్రి 9-30 మం॥ ప్రారంభము.

మాతన రకపు అద్భుతముగు వనులు.

ఆనాగల వాడు సాయుక్తము గౌరవనీయులగు
వ్యాజుమూర్తి నీ వి భవూరస్వామి శాస్త్రిగారి ఆదరణము
క్రింద ఆడబడును.

చైతా దొమ్మరివాండ్లు రాకులు, మొగ్గలు వేయ
వాండ్లు, ఈటెగాండ్లు, హాస్యగాండ్లు ఆసేవలు గలరు.

వానరములు ట్రాంబండ్లి, రయిబండ్లిని నడపునవిగను,
మొదటి రెండు కంగతుల, క్రయాశీషముగను, గార్డుగను తని
చేయును. ఇదిగాక అనేక విధములగు కళలను ఆకృత్యకర
ముగా చేయును. చూచువారలకు అద్భుతముగ పోవును.

రేట్లు:- బాప్సు 4 పీట్లు రు 10-0-0

సింగల్ పీట్లు రు 3-0-0 మొదటి తరగతి రు 2-0-0

2-వ తరగతి రు 1-0-0 3-వ తరగతి రు 0-8-0

పి. టి. సిలారు ప్రొఫ్యూరురు.

పి. టి. నాయుడు గ్రీకజెంటిస్.

మీకు కావలెనా?

R.L.N. టాంక్ మాడ్రలు దజను 4.5 రు. 1.

మచ్చాగు నశ్యము శేరు 1-5 రు. 1.

“విద్యానిధి,” 87, రామస్వామి బీధి, మచ్చాగు.

దంతచూరము

పండ్లపోలుకు తీపులకు మంచిపాడుము.

ఈదంతచూరముతో
పండ్లు తోముటవలన
చిగుళ్లనుండి రక్తము
ప్రసించుకుండును.

నోట దుర్గంధము లేక
యిండును. పండ్లు

ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.
సర్వసామాన్యముగ అందరును వాడుటకు
తగియున్నది.

పండ్లకు బలము నిచ్చును.

చిగుళ్లు గట్టిపడును.

ప్రతివారము వేలకు వేలు డబ్బీలువిక్రయము
డబ్బీ 1-5 0-2 0. దజన్ రూ. 1-2-0.

అమృతాంజనము డిపో,

7, తంబుశెట్టిపేట, మదరాసు.

మరాఠీ.

ఆంధ్ర దేశ సంబంధమును చిత్రకథ.

[మంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారు]

రెండవ ప్రకరణము.

చీకటివంటి ఆశోక యేలూరుగానండి తెల్లవారు జామునలేది వెళ్లవలయు నని ఆహ్వానమును నిశ్చయించుకొని పోవలయుమి త్తను పూటకూర్చి యింటికి వెళ్లెను. వెళ్లెనుగాని ఆచట భోజనము చేయునంతగా నిలువట కతని కేష్టములేకపోయెను. ఆశోకవృక్షమును చంచలమై పరివరింప నుల యోచనలకు తొనిచుచుండెను. ఏదోపంజరము, శంకరమేకాదు. భయము ఆరిగిడెదయలముకొని యక్కడి నుండి వెళ్లువాని తొందరపెట్టసాగెను. ఏమియునుగోచరమునకును నికటికెక్కి యిట్లు యోచింపనొడగెను. ఈ పుంజులను ఎరిగి నొప్పువారిని వాళ్లుచెప్పినారు. ఎంత నిశ్చయమైనా వాళ్లుచెప్పినామోసామో నిష్కారముగా పోతూవుంటే చూడకుంటాడు. ఆయనయేలాంటిగా వట్టియెకాని వాడవలసి తీసుకొన్న వెంటిచదానో యింటికి వెళ్లివుంటాను. బహుశః ఆయన యేలూరుకావలయును కానాలి. వాళ్లు చెప్పినట్లు నిజము కాకపోయెను. ఈపుంజుల నేక జన్మముందలే పడిపోయివుంటాని. ఆనంగతి వాళ్లుకనిపెట్టి ఆయనకాక యింకే తెలుసుంటే దొరుకుతుందని ఆనాటిని నేడలాగా వెంటికి స్వగంగా మజనుకుందుని వాళ్లొకలా చెప్పినారు. ఇంకను సంతోషించెను. ఆయన యీనాటికి అక్కడ వెంటిని పుంజులనుండేపోతే వాకలుచేసి వాళ్లు నేలకలరి వెళ్లిన ను చూచానంటే ఆయనకుంటాను. వాళ్లు యీపుంజువల్ల నకుల తప్పవంటా వెంటనే దొంగవారా. వాళ్ల నట్టి వాంఠినికాదా తెలుసుకొని వాళ్లొకం కంటివూరేమన్న వెంటిపూ. ఇక్కడంటే మాటకక్కదు. ఇప్పుడేల్లగానెలా యీపుంజులని వెంటికి వాటిపోవాలి అని కల్పించుకొని అక్కడినుంచి యెరిగి చెప్పకుండా బయలుదేరి ఎవర కనపడ్డావంటేయందును ఏమాట విన్నవూ అదరింపదు ఏమాత్రము అయడడేవా ఉలికిపడుచు చీకటినికొంటికి పురుగుతుంటుంటే వెరవక గల గల కిక్కిరియడమంద నడచిపోయితిమిమిగిలంబయ్యెనని తా పోలెనన గాగియు చేచెను.

బంధువులను భోజనమునకు కూర్చుండిరి. ఏదీలేదుపు దగ్గర పిమ్మట విన్నవగానే స్వగ మానవాలుపట్టి తరమేన నులు చేయి విన్నవ దగ్గర వారు కూర్చుండిరి. ఇంతలోనే యెవరో చాచిపోయింది తచ్చి కలుపుతీయగా బంధువులు తొలికించెను. వెంటనే పోవలసింది కులం పుట్టెనుగో కొకట్టి తచ్చి కాళ్లుకులుకొని నడిగట్టుకునును వార గాని విన్నవగూకూని నీమాటని కనిపెట్టుకున్నార అని నీళ్లచెయి రేటికిచెను. అమ్మయీ పిల్లలంతా వాగావు న్నారా అని అడుగుదు కాళ్లు కడుగుకొని మడిగట్టుకొని కట్టిన చేసిన వసానాలోకి వచ్చెను. ఆ చచ్చట యం దు గా ఆశ్చర్యకరమైనట్లు అయినదివారి భోజనము ప్రారంభించిరి. భోజనమునందును అందరు అన్ని ప్రశ్నలును అనేక సమయముల గూర్చి అడుగుచుండిరి గాని ఆతడొంటికి జవాబు చెప్పక దోచుకొన్నంటికి మాత్రము సంబంధముండి కొందఱికి పుట్టెత్తెయి తిచ్చుచుండెను. వారగారికి మతిస్థిరము లేదు. ఇది కొందఱును, మునుగారు నేడకాల ముకుట చేరి వారలో యేదో వాదాచుచున్నవ కచ్చిట్లున్నారని కొందఱున వేదాంతములేయును నవ్వుచుండిరి. అగ్గిగొంది మాడో బుకవ్వనవోయి గురించి ఆనాటియందుకుటచేత మాన్య నిలకడిగా లేదయి చాలామారును నుంచి నడచి తచ్చి ఆయాసపడి యుండుటచేత ఓపిక లేక జవాబు చెప్పలే కున్నారనియు చెప్పెను మనులూని ఆందోళనయు కచ్చి పుచ్చెను. ఏదోభోజనము లయినది. అందఱున చాచిపో కలుకలు చెట్టుకొనుచు గూర్చుండిరి. వానవచ్చిన పనిగూర్చి మాటలాడుచుండగా ఒకవారికి తచ్చి మాయయ్యి నడిచి నడిచి అదినీపోయి యున్నావు. వెందరా? నడచిపో అని ఒక వాడెరిచుననుమిద కక్కలేనీ దగ్గరగా చెంబుతో నుంచి నీళ్లుంజిపోయెను.

అప్పుడిక్కడ పనుకుంటివా తూకువారెట్లను గాని మెలకువరారు. అప్పుడు బయలుదేరినా వేలూరు వెళ్లెట్లపు టికి వెళ్లుకుంటి- నన్ను వాళ్లు ఆనవాలుపట్టిరా చిట్ట వ స్తుంది ననుక యేలాగైనా తెల్లవారోకలు యేలూరుకాటి పోవాలి అని లలచుకొని ప్రయోజనయ్యెను. ఇప్పుడేదచ్చి చుట్టి వీడిపోనే ప్రయాణవా? నల్లకాడః అంతాపిట్టుంటి. నేను చెప్పినా తొందరపెట్టవలెనన్నదని. అందుకొనమే యేలూరువచ్చువాడు. దగ్గరకెక్కివాడు గదానుని మాడడానికి యిట్టిడికి తచ్చి వానిగాని యీరాత్రి యేలూరులోవుండి పని మామయి. దలచాచెంటి యింటికి వెళ్లిపోవాలి అని చెప్పివారి నందరిని పిలిచి బయలుదేరెను.

తరువేటస్తేమకు వల్లి రై లెక్కి వెళ్లవలసి స్తేమకు నమిపించెను. అక్కడ నెలలో ముగ్గురుమరుపులేమా మాట లాడు చుండిరి. వాళ్లున్నాను... మా గాములు. పోలీసు... అనుమాటలు ఇంకను ఇట్టి పండ్లన్నానే. నగము నగము మాటలు మరకొన్నయి మన యీ(వాళ్లున్నాని) చెప్పి బడిక ట్టుండెను. వాళ్లున్నాను దా మాటలు తన్ను గురించి న వేమరిని శ్చయించుకొనెను. వెంటనే చడిచప్పుకు లేక వెళుకను దురలి యేలూరు కావలగట్టుకురచ్చి మాచెను. అచ్చట లాను సాయుకాలను ఉంగరము వెళుకవోటికి కొంతసమీపముగా నేదోయొకదీపమును అక్కడవద్దను ఉగ్గుకు నుకమ్మును కనపించి. వారు ఉంగరము వెళుకుటకు రచ్చి యుండురు. చునువారిని పోలిమేని తప్పువారు నట్లుగొం దును అనినిశ్చయించుకొని యీతనన్ననాడు గనుక చప్పుక కొట్టుకుట్టకట్టుకొని కావలకట్టనుండి అనతి గట్టుకు పోయిమెల్లగా ఉపిరివిగట్టి కావలగట్టు అగ్గరి ప్రక్కనుంచి ఆతావురాటి గలగలనడచి భీతితోయి రైలుస్తేమ చేరెను.

అప్పుడే రైలుబండి వచ్చుచున్నది. టికెట్టులు తీసు కొందరి ప్రయాణీకులను చెప్పెను గంట వాయించుండిరి. వాళ్లున్నాను తొందరగా పోవలగొం దెట్లు. విత్తును టికెట్టు కొనము స్తేమకుపోలికికిగ్గరకు పోయి నిలిచెను. ఆనమీయన నేతయిచుకునుకమ్ము మాన్పండి. అందుగా నిద్దరు పోలికున్నాను. ఒక డొక భవదేవ గృహమును. తిక్కన వారిగ్గరకు ఎవరో కూర్చుంటుండెడి వాడొకను ప్రజలకు మాడలేక తలవలంతుకొని యుండుటచే ఎవ్వరో పోల్చుకుట వీలలేమన్నది. బట్టల చాటుకుండి వాచేకుల సంకెలును పోలిను బంటోకు వాచేకులకుకట్టి పట్టుకొనిన గొలుగును కప్పించుచున్నది. వారి మామలతోడనే ఆ ప్రాహ్మణుని ప్రాణాణు నిలుపున నెరిగియింది. అధనికుడు తనకు దొరికిన యంగరము పోగొట్టుకొనినా దనియు ఆయి ద్దరు నోకులును తనతోడి పొంగలయియు తన వ్యవహారము కూడ బయలు పడుట యిక తప్పదనియు తలచుచు నానగ కుగులు వెళుకుపోయి వారు చెప్పినామన్న మాటలు విన్నవో సంకతిపందన్నయి తెలియగలవనియు ఆలోచించి తన్ను వారు మాడకుండి యొకవెల్లెచాటున నక్క కూర్చుండి ఆలకించుచుండెను.

భు: అతమానమ్మ వాళ్లు దొరకినను సాము దొరకిని యెడల లాభమేమిటిండి?

పో: ఇద్దరకొంగలు దొరికిన తరువాత మూడోవా డెక్కడిపోతాడు. రేపు సాయంత్రము లోపల సాముగో కూడా వాళ్లి పట్టుకుంటాను మాడండి మాత్రకి.

ఈమాటలు వున్ననూ గా విన్న వాళ్లున్నాను ఇక తన సంకతిగాక అది యేమనోకను? వానికి ప్రార్థ మెట్లు నిలుచును? అక్కడనుంచి యెట్లో ప్రాణాణుడక్కడనుకొని అనలపడి స్తేమకాటి దురల కావలవాటి అనతి గట్టుకు శ్చోత్తరగా నడుచుచుండెను ఆతనికుండెనుకొట్టుకొనుచుండె ను. కాళ్లు వడవచుండెను మనస్సు చంచలముగానుండెను ఇంకే మిగిలకులకు ఎంతవడచించు తరుగుటలేదు. ఎటుకుచుచుం డెనో ఎంతమారును నడిచినో ఆతనికితిన్న గా తెలియుటలేదు. అటనుండి అట్లు చుంచుచిత్తంతో ఏల యిట్టిపానుపని చేసి తిని ఎన్నుకు ఇట్టిసంగతు లెవగ? ఏమిగతి యీశ్వరానుని మనస్సుకు బుద్ధి చెప్పకొనుచు చేసినపనికి వచ్చాల్సేవకుచు దురాశయభావ చేటయియు అత్యలసాన్ని కాతపడరాదనియు నీకులు కల్పించుకొనుచు అయినామెట్లు నడిచిపోయెను.

అంతట వెళుకుదగి మామలతోడనే యెవరో లాంద యన దీకికొని పునెత్తుచు వచ్చునట్లు కనపడెను. అలాందక వెళుకున ఎట్టుకాగానున్నట్లు తోచెను. అది యెంతయు ప్రాహ్మణునికి భయకారణమే యయ్యెను. వారింకను రెండు మూడు ఫర్గానుల దూరమునందుండగనే నుం పొంతుకు కలుగుగట్టు వదలి ప్రక్క పొలములలోబడి ఫర్గానుదూరము పోయి అక్కడనుండి యెక్కుకు సూటిగా నడువ సాగెను. వారిశ్రమ, గట్టుశ్రమ. పుట్టులు, పొడలు, గట్టులు, ముట్టు, కల్లు ములు, గోతులు, గడ్డిగుబ్బులు, ఎట్లు నడుచుచుండెనో ఆతనికి తెలియదు. కేమరాళ్లెంగురు నాడలులు, నక్కలకూతలు, కప్పల తేలికలు, అడవును చిందరవందర చేయుచుండెను. ఆ సారాసము, అప్రవృత్తి, అప్పు యత్నియ ఎక్కడినుండిరచ్చె నో చికిటియని జంతులేదు, పాములు తెట్లు నను వెరపు లేదు.

అది మోటుతనమో ధీశక్తిమో ఉన్నానమో తెలి చాలదు. నడుచునడుచు చున్న గుచ్చిచున్నచుండెను మామగొండి మొద లగనర తగిలి కాళ్లకు నురద గొంపుచుండెను. కాని ఆం యన్నియు ఇప్పుడెంతికి లెక్కలేవండెను. వెళ్లుచోట్లు ముళ్లలో పడెను. రాళ్లలో మోకారెను. పొడలవై గూలెను. అప్రివ్వలు చెప్పలనికాగా, అతనికి దిశలుతెలియుట లేనందున పొప మతడు తూర్పుగా వెళ్లుకుట బాగుం దక్షిణముగా నడచు చుండెను. అట్లు పోయిపోయి యొకపొలములో నుంట కని బడగా చాలమారును నకుచుటచేత ఈనాటికి తన గ్రామము సమీపమునకు వచ్చియుండునని ప్రాప్తయచేతు అడుకుదగ్గ రకు పోయి ఆపొలము కాపులను అబ్బాయీ యిత్తేవురు అని యడిగెను. వారిని పలికినమోదపుర మని చెప్పిరి. అయ్యో యింకను చాలమారునున్నదే అని తెల్లపోయి అప్పుడే తెల్ల వారుచుండుట జాతి లోపలిభయము వెచ్చువెనుకుచుండగా తన్ను వెదకుట కురైన వచ్చుచున్నారేమో యని యదలున వెళుక వెళుక మాయయ నట్టుకొనినడచుచున్నాడు. తెల్లవారి పడకొందు గంటలకు నడిమివారిని రామాను అను గాగియు చేరెను. అక్కడ వాళ్లున్నానులయింట నమా గావనయని ని వారింటికి పోయి తెల్లవారులు నడచి బడలియుండుట చేతను రాత్రి నిద్రలేకుండుట చేతను విశ్రాంతిగోరి వీధియగువై అంగ కస్త్రుము సరయికొం వుండెను. కాని నునస్సులో కురుకు లేకుంటచేత నిద్ర పొత్తుగా పట్టదయ్యెను.

కొంతసేపటికి అందరితోబాటు చెవునకు పోయి న్నా న ము చేసి నిచ్చి భోజనము చేసెను. వాడొక పొనలా దక్షిణముద దొరకెను. అప్పుటికి మూడున్నరగంట లయ్యెను. భోజన మైనతోడనే అక్కడికి కచ్చిన తనయూరి వాళ్లున్నానులతో నయితము చెప్పకయే అందఱకంటే ముంజే బయలుదేరి యింటికి ప్రయాణమయ్యెను. ఎట్లోనడచి నడచి చీటిపకునేళకు ఇరికిచేరెను. ఆనాటిరాత్రికూడ అరిగి నిద్ర తిన్న గా పట్టలేదు. ఉంగరము యజమానుల పోలిను బటులతోకచ్చి తన యెల్లు పరిశీంది ఉంగరము పట్టుకొన్నట్లు తన్ను దండించెట్లు ఇంక నేవనో కలలతో కలవరింతలతో ఆరాత్రి తెల్లవారెను.

తెల్లవారగానే ఉంగరమును కరిగించి రూపమును మార్చించిపో తన కేళకమునలేదని తలచి వెందలకడ కంసాలి యింటికిపోయి ఉంగరము యెత్తువేయించి ఖరీదు కట్టించెను. కంసాలి దాని నిలు తీర్చిపి అటుతీర్చిపి అనమా నింది గీటుచెట్టి కాట్టులుగానూ! ఈపుంజుం యొక్కడ తెప్పించివాలో కాని చువనొడ్డ పుంజుకుండి ఇలుకుంటిని చెప్పకట్టుచులో గొప్పగొప్ప కంపిలలో కాని దొరకవు. ఇది యెంతట తెప్పించారండి అని నవ్వును అడిగెను.

ఈపుంజుం నేను నుబంధువు దొరకదగ్గర ఇరవై రూపాలులిచ్చి తాకట్టుపట్టాను. ఎంతఖరీదు చేస్తుందోవాగా మాది చెప్తురు. ఆ ప్రాహ్మణుని నడిగెను.

కంసాలి నవ్వుకొనుచు అయ్యోకాట్టులు గారు మికలో పాగాపెట్టారు. ఇదియు తేడిపుంజుకుండి అనిచెప్పెను. ప్రాహ్మ ణుకు తెల్లపోయి అయ్యో నిజమేనోయి, తిన్న గా చెప్తు రు. నేదానోశం చెయ్యక ఇరవై రూపాయలు గంగలో పోరాను. అని మరెవరి అడుగనాగెను.

అయ్యో వాబయ్యో! నిజంగా యిది లోనాపుంజు రుండి. ఇది గిల్లుగాని బంగారగాదు. మ్రెమెగుమాచి మీద మోసపోయి దండుక పడ్డారు అని కంసాలి నుత్తితో రెండు దెబ్బలు కొట్టునప్పటికి ఉంగరము నుక్కలయ్యెను. వాళ్లున్నా నుకు తెల్లపోవుచు అయ్యో! వాతెలికాలా మామమాటలు నమ్మి యిట్లేమోసపోయాను. అయ్యో అయ్యో. కలియుగం వాళ్లు నన్ను యెంత దగాచేశారు. చుట్టిపుట్టులలాటి మోడి రూపాయలు మాటలిల్లలారు ఆ దొంగముండా కొడుకుల చేతిలో పెట్టాను. అయింది యెరయింది లేకపోలే వాకిపా గలేమి? ఈ పుంజురాల వేరేమి? ఈలా వొకమాటు పోగొట్టిత్రమ కావలసిందే యీలాటి దాని కప్పడూ వెళ్లకుండా అని గొలుగు కొనుచు జరిగిన సంకతి యెరిగిచెప్పక తానురాత్రి పడ్డకొనుకును తనమనస్సు అనమానములకు చీకటిలో ముగ్గురవీయాణము చేసిన తన నొరకకు తనకు తొలగిరిగిన దురాశకు తన్ను మోసమునేసిన యామాచాదారలన్నా గుంతులకు తనలోతాను ఆశ్చర్యపడుచు ఇంటికిపోయెను. ఎన్నట్లు సంపాదనీ అయిదురూపాయలు వస్తాయి. ఏనాడో బుధుని యన్నాను. వాళ్లకి అప్పగించాను. అయినా అంత ఆకమాడమా ఎప్పటికి కూడదు అని ఆ ప్రా హ్మణుకు నిశ్చయించుకొనెను.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు

(మాస్వకీయ విలేఖరాల వర్తమానం)

మదరాసు

నవమార్చి వైశ్యవహానం.

నెల్లూరు, ఆగస్టు 19:— నెల్లూరులో బయ్యశంకట సుబ్బయ్యగారి కుటుంబం ఈ నెల 19వ తేదీ తనివారమునాడు మధ్యాహ్నం 2:30లకు సమావేశము ప్రారంభమింది. చెన్నపురి రాజధానిలోని వివిధ భాగాల నుండి ముగ్ధా రాజుల మొదలగు సంస్థానముల నుండి మొత్తము 700 మంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. 2000 మంది శ్రీకృష్ణ కళా కవిత్వ సభాభవనము కుక్కనూరు కలంకరింక బడినది. జనము క్రిక్కిరిసి యుండెడిది. ప్రత్యక్షముగా నియోజితులైన రావులసాహులు వైదా వేంకటాచలము పెట్టిగారు నాటిముద్రయును మెయిలు పెట్రియ నులూ కాకినాడనుండి వచ్చిరి. కట్టెయంతయు విలునంతుల (అర్చన)తోను మోటోలతోను అలంకరింపబడినది. అధ్యక్షుని యూరేగింపుతో రైలు ప్రేమనుండి తీసికొని వచ్చిరి. బయ్య శంకట సుబ్బయ్యగారు స్వాగతోపహాసములు చేసిరి. వాటివల్ల వ్యాపారములలో కలిగిన నష్టాభివృద్ధులను వైశ్యులందరను ముఖ్యముగా గమనించి ఆచుకరింపబడినది. మొత్తము రెండు రోజులలో వివాదములు కలిగినపుడు పంచాయతీల ద్వారా పరిష్కరింపబడినవి. అధ్యక్షుని మోహనమును గూర్చిన తీర్మానమును సభకు ఉద్ఘాటించి పెట్టి బి. ఏ. గా రావడమింది. చక్రవాటి పెట్టి గారవరంబిరి.

అనంతపుర మండలసభ

అనంతపురము, ఆగస్టు 19:— చతుర్థానంతపురమండల సభ మాసములకు ఏ ఎన్. కృష్ణారావుగారి అధ్యక్షత క్రింద నేడు మధ్యాహ్నం 2:30లకు సమావేశమైంది. నాటికి 9వ రావుగారు ప్రతినిధులు స్వాగత మొసంగుచు స్వాగతోపహాసములు సాంధ్రమున నొసంగిరి. యధా మదిరకాలకున విజయ పరిసరాన్నిగ నుగియకలెనని కోరిరి. రాబట్టు కేవలక ప్రభుత్వము జీ. ముద్రమ్మిచ్చి జ్యోతికాన్త మరణములకు సంతాపమును తెల్పింది. అనంతపురమున కళాశాల స్థాపించియున్నది. కొంతకాలముగా కేంద్రముల నొసంగిరి. అక్కలబోయిన యూనియనుల అధ్యక్షులను ప్రతినిధులను సత్కరించుటను విద్యార్థి నివాసగృహము స్థాపించుటను హితవుగా పాఠశాలకు ఉన్నత పాఠశాలలకు గా నొసంగుటను అవతలసంబంధ గుంజిరము ఇతరములగుట్టి కుం ఇబ్బందులను తొలగించుట ను దొరతనమువారిని ప్రార్థించిరి. మామూలుజాచాగారు ఈ సభారావుగాను సభనువచ్చిరి. కరతాళవ్యక్తులు చెలరేగుచుండసభ్యులు లేచి యుపహాసము నారంభించిరి.

సర్ రెవెన్యూ తాతాగారి ముదిరదానము.

ఉదకమండలము, ఆగస్టు 21:— ఈ అంకిరమున ఈ కిప్పించరలెనని కోరుచు ఉదకమండలము మ్యూనిసిపాలిటీ వారు తీర్మానించిన ఇదివరకు తెలుపబడియున్నది-గాని తాతాగారాజుమను ఉదకమండలమునకు మాత్రమే యుద్దేశించలేదు. భారతదేశమున కంతటివిస్తూడ నుద్దేశించిరి. గాన బొంబాయి చెన్నపురి కలకత్తాలోని దినపత్రికలన్నిటిలోను గూడ ప్రకటించిరి. కావున సన్నిహితులందఱును మానవల నాలూరించుట కిప్పుడొక సంఘము నేర్పించిరి. వీరేచివరకు విధారణ చేసెదరు. పురమందిరముకొర కేంద్రము నిర్మింపకలెనని తాతాగారిని కోరుట కొక సార్వజనికసభకు సమావేశము చేయవలెనని ఉదకమండలము మ్యూనిసిపాలిటీవారు తీర్మానించిరి. ఆసార్యజనికసభ ఇంకను సమావేశముకాలేదు. నేడు మధ్యాహ్నం 2:30లకు ఎన్. థియోబాల్డుగారి అధ్యక్షత క్రింద బ్రీకుపాఠశాలా ముదిరమున నొకసది జరిగింది. ఈసభకువచ్చినవారందఱును భాంతియైతే అవి చెప్పవలెను. వారిలో ఆర్థులవననీచిరి. కాస్తాపాలికు క్లబ్బు స్థాపనచరలెననియు చుక్కానిక నుకోధకాలయము స్థాపనచరలెననియు కరం మందిరమును పురమందిరమున, ఏర్పరచరలెననియు వారిందఱు నిలుల నేరు కరచిక్కియాయలనిచ్చిరి. చివరకు పురమందిరమునే వీరిందరును కోరినట్లు తీర్మానముచేయబడింది సార్వజనిక సమావేశములను చేయవారి కీర్తిరాయ నందజేయబడును. ఇందులకు 106 గురు శ్రీతికాయలుగా నున్నట్లు వాట్టలన లేపిరి.

బొంబాయి

భాంతియ మహిళా విశ్వవిద్యాలయము

సర్ విలియం వెడ్డర్బర్క్ గారు
పూనా, ఆగస్టు 19:— సర్ విలియం వెడ్డర్బర్క్ గారు మహిళా విశ్వవిద్యాలయములోనుండి కార్యకర్తలకి 800 చెక్కులను బంపుచు వారి కిట్లు వ్రాసిరి— “మౌండ్ల వారి ములు విద్యార్థివృద్ధికోసము మిగులకేయించునట్లు కృతరిత్ర ప్రయత్నములకు నేనును తోడ్పడఁ గోరుచున్నాను. గాన ఇందు వెంటఁబడి 800 రూ॥ చెక్కుల నంగీకరించి నవనా సయోగ కరముల కార్యముల కుపయోగమున విషయములలో జేయుండైనను భ్యము చేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

యంత్రశాలల కంపెనీల నెత్తివేయుట.

బొంబాయి, ఆగస్టు 20:— ఎం.వెను స్పిన్నింగు వీ మింగు, ఇంటియను కాటనుమిల్లు, కస్తాటుమిల్లు, జేక్సు గ్రీవునుమిల్లు, కంపెనీల నెత్తివేయుటకు ఈకంపెనీల కటా దాయము సభలేనీ తీర్మానించిరి. 55 సామాను జేపిడి, 5 బ్లా టీ, గ్రీవుగార్లను విక్రయించుటగా నియమించిరి. యంత్ర శాలలకు వేలము చేసెదరు. వారి ప్రకటించి వేలమునకుగా మిలి పెట్టబడిన సొమ్ముకంటె 5 గూడ చాల తక్కువగా చేరమును వచ్చినందున వారి నిరాకరించి సేటు టౌడనులకు కోరి ఈ టౌడనులు స్వీకరింప వలయుడె. వీరిని కృతవారమునాడు తెరచివారి. 4 మరలరకు 85,54,100 ఇచ్చెదము సర్-సా నూ-దేవుగాక వ్రాసిరి టౌడనులో నున్నది. కక్కిన టౌడనులలోని మొత్తములకంటె నీ మొత్తము మొత్తముగా నుండెను. గాన వారి కంగీకరించిరి. ఈ-డీ. కామారు కంపెనీ వారు 80,00,000 రూ॥కు యిచ్చెదరు. సర్-సానూను దేవుకంపెనీ, సర్-కాన్స్టేబులంగీకరింపెనీ, సర్ కేరింభాయి హీంకంపెనీ, సర్ ఇబ్రహీం రహీముల్లా కంపెనీ, రామ నా నాయుల హస్తాధికారికంపెనీ గులాం ముస్సేను హజూ కంపెనీ, సర్ ముల్లాజీ బరచా తులూకంపెనీ, జేమిటి జిదాదీయాకంపెనీ, వారింకలవీరు 85,54,000 చెట్టికొనుటకు నిశ్చయించి సర్ సానూను దేవుగాని కోరిరి తెలియుచున్నది.

కామాగారి ప్లావకచిహ్నము.

బొంబాయి, ఆగస్టు 21:— అవేస్తావంతుడగు కామా గారి మరణాంతరమునాటి భావకార్థము ప్రాచ్యభాషా విషయ బోధకాల నొకదాని శబ్దములను ముదిరి నిశ్చయించబడినది. దీనికొకప్పుడు 1,10,000 రూ॥ వరకులైనది ఈ మొత్తమును ప్రభుత్వములకు క్రితములకు దానెవర గోధర్దవదాని సుఖవ్యాలాగా నొసంగిరి. ప్రాచ్యభాషా విషయములం దిదికల నిర్ణయించబడిన బోధకాలలో నిదియే ముఖ్యముగానుండును. కామాగారి ప్రాచ్యగ్రంథ భాండాగారము ఈకాలకొనగలబడినది.

ప్రత్తి, పట్టుయంత్రములు.

పూనా నగరమున వేలము చేయబడుట.
పూనా, ఆగస్టు 20:— ఈదివసము పూనానగరప్రత్తి పట్టు యంత్రములు వేలము చేయబడినది. ఇవ్వుయట్లుకు పాటలపెట్టిరి. ఒక 5,10,000 రూ॥ ఒకరుకు పాటలపెట్టిరి. తాతావంతు రామనాథగారు అనపూనానగరపు కర్రకు 5,20,000 రూ॥కు పాడెను. యంత్రములను కుడుకపెట్టి కొనిన రాజా కిలలాల్ మోతీలాల్ గారు అరకొంపంతి పాట రావంతున 15 దినములకలకు వేలమును నిలుపుదలచేసిరి. తెలువారె ముల వేలము చేయబడును.

బంగళము

బంగళల పటాలము.

అలహాబాదు, ఆగస్టు 19:— బంగళల పటాలమునకు కుర్చీ వినియోగించు నాద్యమును జనులందఱుగా సాగించి వానలను నుపయోగమునకుట్లు చేయుటకు యధాభాషాధి. కాకలు సర్వప్రయత్నములకు తేయుచునది తెలియచున్నది. ఈబంగళల పటాలములను కోవాట్లు కర్తవన్న 55 రకుమా కుల పటాలములకు జేయెదరు. ఈ గ్రాత్త పటాలములలో జేయవారు తమకు కొత్తముల ప స్థితిలందు అన్యదేశములలో పనిచేయువారు గాన వీరినికల యుంకల కిత్తులును గూర్చి నుపయోగముచేసి వీరియొక్కల కర్తవము కలుగకుండునట్లు చేయవలయునని ప్రభుత్వమువారు కోవాట్లు కర్తవన్న ముఖ్య

సేనాధిపతికి 55 వ కుమారుల పటాలపు అధికారికిని (కాన్స్టేబులు) జేరు ఆచారములేని కొన్ని వాడుకలందును ఈ యుద్ధము మతికొక్కటగా కుచే గుయన్నది. విశ్వికముగా వైశ్యమున జేరుదునని కచ్చువారే ఈబంగళల పటాలమున జేర్చుకొనబడుచున్నాడు.

వస్తువుల ధరలు.

కలకత్తా, ఆగస్టు 19:— కలకత్తా మునిసిపలు మార్కెటు లెక్కులప)కారము ఆగస్టు 15 వ తేదీనాటికి యధారం భమునందుకంటె ఈసంవత్సరము చిల్లరకు అయ్యులనువుల ధరలు నూరురూపాయలకు 11 రూపాయల వంతున మోచ్యెను. గత సంవత్సరముకంటె నూటికి 2 రూ॥ వంతున మోచ్యెను చక్కెరవేల నూటికి 82 చొప్పున మోచ్యెనది. దిగుమలియగు ఉప్పుధర నూటికి 82 చొప్పున ఎక్కువయ్యెను. వియన్నా నగరమున భోజనసామగ్రిలవెలలు గత మేమాసము నాటికి యధారంభమునందుకంటె నూటికి 121 చొప్పునను, బెర్లిన్ నగరమున నూటికి నూటికి 116 చొప్పునను, ఆంగ్లదేశము నందు బాలెయూసమునాటికి నూటికి 61 చొప్పునను, ఇటలీ దేశమునందు ఏ.ప్రెమోసమునాటికి నూటికి 82 చొప్పునను, ఆస్ట్రేలియానందు మేమాసమునాటికి నూటికి 80½ చొప్పు నను, కండాదురు మేమాసమునాటికి నూటికి 12½ చొప్పు నను, కలకత్తానందు ఆగస్టుమాసమునాటికి నూటికి 11 చొప్పు నను మోచ్యెనది.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయసభ.

కలకత్తా, ఆగస్టు 19:— ఈ సాయంకాలము విశ్వ విద్యాలయపు వైస్ చాన్సలర్ డాక్టరు డి. పి. సర్వాధికారి గారి యాజమాన్యముక్రింద విశ్వవిద్యాలయ నెలసేనుసభ జరిగింది. 1916-17 సంవత్సరమునకు ఆదాశుర్యములను మదింపు కట్టిక, బోయినసా ఉపసాదింపబడి నిలిపి వేయబడిన విశ్వవిద్యాలయ కార్యక్రమబోధకాలా నిర్మాణములనుగూర్చి చర్చించబడినది. ఈ రెండవ విషయము కొంతకాలకు చర్చించబడి ఇంకొకసారి నిలిపియుంచబడిది. లెక్కల సంబంధమున కాల కథ్యక్షుడగు సర్ ఆనెల్ షు ముఖర్జీగారు మదింపుకట్టి ప్రవేశపెట్టి అందలి వివిధవిషయములకు విచరించిరి. గతసంవత్సరము మిగుల భృతము చేయబడినదియు, ఈ సంవత్సరము ఏ యుద్ధమును నందు ను సామ్యు ను వ్యయము చేయుటకుండిన యెడల ఆర్థికవిషయమున నేవిధమున చింతించువలెదనియు వాడు చెప్పిరి. కొత్తగా నిర్మాణబోవు కార్యకర్తలకు పిల్లల కులనుండుట భృతకరమని యొకరని డాక్టరు హువెన్సన్ గు పోతుల గునులు చెక్కు చేసెయెవల యెక్కు సొమ్ము వచ్చునని చెబుచ్చిరి. సర్ గురగావలెకట్టి గాని హింసూనిద్యార్థుల కర్తవ్యముల వినించి వాస్తవము రునుకలకత్తావంతటి సొమ్ము ఇకయుండు నుబాంబు చెప్పిరి. కొంతకడి చర్చ జరిగిరి. మదింపుకట్టి వందా వామోదించిరి.

మూర్ఖారీ సహాయక సమితి.

కలకత్తా, ఆగస్టు 20:— నేడు సాయంకాలము వైలాసచంద్ర హోమగారి అధ్యక్షతనందు సంభ జరిగినది. ముఖ్యులు మూర్ఖారీ లందరును సభకువచ్చిరి. సమితి దర్శిగారు గత సంవత్సరపు రిపోర్టును చదివిరి. ప్రజలు నివాసముల నిమిత్తము సమితివారి కంతవత్సరము 104 లు వ్యయపరచిరి. వీరిని 20110 లు రాశుటలాగా కాటకబాధియు కొరకు వినియోగించబడినది. రాశుటలా గత వత్సరము 4 పాఠశాల స్థాపనచరలెనది అది బా పనిచేయుచున్నది. రూ॥ 500 గాగోలన రందలంలర కలిగినపుడు సమితివారు 16,900 టులుంబులకు ఆహారముల నొసంగిరి. సమితివారి వైద్యకార్యములకు 1 లక్ష వేలంది కోలంలకు విక్రయచేయబడింది. ఈ సభులును రాజకీయ విషయములలో నుబంధంలేదని స్పష్టమునకు తెలిపియును వీరివేల రూ॥ 500 వారకు సుభకుల మార్గరలెనది యు వైధానముగా చేసిన తీర్మాన ముమోదించబడింది. ఇటీవల దొరతనములకు కొంతకడి మార్గ వానుల రాజధిక్షిరగూర్చి ఆచరముచేసి ఆరుల మున్నకో లేవో నేను చెప్పెటలను ఎదులైన సట్టి మున సంకాళ మేపుటలు మూర్ఖారీలకు చెప్పేమి గాని ఈ టులు ర్యాధి వ్యాపింక జేకునీ గా

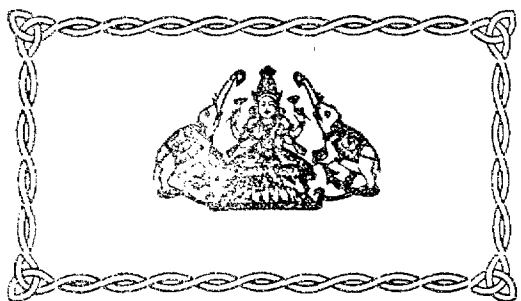

విజయవాడ ప్రకటన.

మరాఠీ (బడి చిత్ర కథ)	3
తేజోవతి కథ	3-4
చిన్న పులి ఆంధ్ర నది, ఆర్య నదుల మరీచి	5
ప్రభావవాదము	
శ్రీకృష్ణ జయంతి,	6
తొమ్మిదవ ఆర్య వైశ్య మహాసభ	7
అహోహమహాసంగ్రామము	
విజయవాడ ప్రకటన	8-9-10
ఇంగ్లీషు పత్రికలు	11-12-13-14
తొమ్మిదవ ఆర్య వైశ్య మహా సభ (అనుబంధము)	

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ ఆగస్టునెల 22-వ తేది మంగళవారము.

శ్రీకృష్ణ జయంతి

1. విజయవాడలో జరిగిన
 శ్రీకృష్ణజయంతి సభ
 తేజోవతి కథ
 తేజోవతి ప్రకటన

విశ్వమునందు మామము లనంతములు. భావము లనంతములు. ఆదర్శము లనంతములు. నాతము లనంతములు. కళ లనంతములు. శాస్త్రము లనంతములు. కర్మ లనంతములు. అనంతములైన మామములు భావములు మతములు కళలు శాస్త్రములు కర్మములు విశ్వాత్ముని గుణ గ్రహణమునకు సాధనములు. విశ్వాత్ముని మాహాత్మ్యము సమస్త విశ్వమునందు సందర్శనీయము. విశ్వాంతర్యామి నైన విశ్వేశ్వరుని మాహాత్మ్యమును వర్ణించుటకే ప్రత్యేక ప్రావమునకుగాని భావమునకుగాని మతమునకుగాని కళకుగాని శాస్త్రమునకుగాని కర్మకుగాని శక్తిలేదు. సంహమహాభూతంబు లందును గంధమయంబైన సృష్ట్యందు విశ్వేశ్వరుల యనంత మామంబులు గోచరములు. తేజోమయంబైన రవియందు సర్వేశ్వరుని మాహాప్రాణము గోచరము. శక్తిమయంబైన యంబరంబునందు విశ్వేశ్వరుని మాహాశక్తి గోచరము. ఏమహాభూతమునకుగాని సర్వేశ్వరుని మాహాత్మ్యమును చెలుపుటకు శక్తిలేదు.

సర్వేశ్వరుని మాహాత్మ్యమునువలె గుణమాహాత్మ్యము సమీతము ప్రత్యేక వ్యక్తుల గుణశలములవలనను ప్రత్యేక జాతుల గుణశలముల వలనను సుజ్ఞాతముగాదు. సత్వప్రభుత్వైన ధర్మ రాజు హరిశ్చంద్రాదుల పూత చరితంబులందు సర్వేశ్వరుని సత్వవ్యక్తము గోచరము. కర్మాప్రవాది విరాజేనకుల శౌర్యప్రతాపంబులందు మహాత్మ్యము శౌర్యశీలము గోచరము. జైన బౌద్ధ శంఖరాజు మహాభావుల విశుద్ధ విజ్ఞానంబునందు విశ్వమాపుట మాహా విజ్ఞానము గోచరము. వ్యాస విశ్వామిత్రాది మహర్షుల పుణ్యకర్మలందు భగ

వంతుని మాహాత్మ్యము గోచరము. నీలాపావిత్రీ మొదలగు సాధ్వీలాలనుల సాత్వికత్వమునందు మాహాత్మ్యము ప్రేమభావము గోచరము. ప్రహ్లాదాది భక్తుల యద్భుత చరితంబులందు భగవంతుని నిరతిశయ నీలాప్రభావము వ్యక్తము. సర్వేశ్వరుని గుణభావ మాహాత్మ్యమును చెలుపుటకు కేవలము సత్వమునకుగాని శౌర్యప్రతాప మాలకుగాని విజ్ఞానమునకుగాని కర్మలకుగాని ప్రేమకుగాని భక్తిగాని శక్తిలేదు.

ఈశ్వర తత్త్వమును చెలుపుటకు అద్వైత ద్వైత విశిష్టాద్వైతాది వేదాంత సిద్ధాంతములు గలవు. హిందూ బౌద్ధ క్రైస్తవ మహమ్మదీయాది మతములు గలవు. అందే ప్రత్యేక సిద్ధాంతముగాని మతముగాని బ్రహ్మజ్ఞానమునకు సమగ్ర సాధనమని ప్రతిపత్తి లోకమునందంతటను గలగలేదు. చిత్రకళలు సర్వేశ్వరుని సుందర గూఢంబులను చిత్రలేఖముగ చిత్రించి రూపవిభవమును గోచరము చేయుచున్నవి. శిల్పకళలు పరమేశ్వరుని సద్రూపములను నిర్మించి భగవంతుని సొంత ద్విభవమును గోచరము చేయుచున్నవి. శాస్త్రములు జేవుని దివ్యవిభూతులను వర్ణించి దేవాంశమును చెలుపుచున్నవి. చిత్రకళలకుగాని శిల్పకళలకుగాని శాస్త్రములకుగాని సర్వేశ్వరుని ప్రభావమును చెలుపుటకు శక్తిలేదు.

సర్వేశ్వరుని ప్రభావమును గ్రహించుట కేకత్వమునందనంత తత్త్వమును అనంత తత్త్వమునందేకత్వమును సాధనము. విశ్వమంతయు. మామము లనంతములు. భావము లనంతములు విశ్వమంతయును విశ్వేశ్వరాధిపతియు. విశ్వేశ్వరమయమైన విశ్వమామమునందు విశ్వేశ్వరుడంతర్యామియై బహిర్గుతుడై పరోక్షముగను ప్రత్యక్షముగను గలడు

కనుగొనదలచిన వారలకు విశ్వేశ్వరుని సాన్నిధ్యము సర్వత్ర సందర్శనీయమను మాహాత్మ్యము శ్రీకృష్ణునిలీలావిలాసంబులందు ప్రతిబింబితము. శ్రీకృష్ణుడు శూరులకు నాయకుడు. దుష్టులకు దండధరుడు. శిష్టులకు రక్షకుడు. కాంతలకు ప్రేమచయుడు. భక్తులకు వత్సలుడు. జ్ఞానులకు జ్ఞానమయుడు. ఉత్తమ ప్రవృత్తి మైదైవసంపదలన్నియును శ్రీకృష్ణుని చాత్రమునందు పరిస్ఫులములు. దైవధర్మములకు మానసధర్మములకు సంయోగము సంసారధర్మమునందే గలదు సంసారధర్మ సంరక్షణకు సంసారధర్మ వికాసమునకు ప్రేమ శౌర్యము భక్తి జ్ఞానము మొదలగు గుణధర్మములు సాధనములు. ఈ దైవగుణములకు మౌనవిరోధభావము లేదు. వ్యక్తుల సంస్కారమునకు సుహృదముగను ప్రత్యేకగుణ ధర్మములు ప్రత్యేకముగ వికసించి మానవ వికాసమునకు సాధనంబు లగుచున్నవి. మానవవికాసమే నరక ధర్మారాధనమునకును ఫలము. మానవవికాసమునకై బుద్ధుడు వైరాగ్యము సాధనమని బోధించెను. రాజులు శౌర్యప్రతాపములు సాధనములని బోధించిరి. మహర్షులు జ్ఞానము సాధనమని బోధించిరి. సామాన్యులు నిత్యవైమిత్తిక కర్మలు సాధనములని గ్రహించిరి. ఈ సర్వధర్మ సమన్వయము శ్రీకృష్ణుని చరిత్రలీలందు దృష్టాంతీకృతము. శ్రీకృష్ణుడు సంపాదిదుష్టులను దెగబెట్టి లోక సంరక్షణమునకు శౌర్యప్రతాపముల ప్రయోజనమును ప్రకటించెను. భీష్మవిదురాదులకు జ్ఞానోపదేశము చేసి లోకలక్ష్మణమునకు జ్ఞానోపదేశము గ

మును విశదముచేసెను. ఆపన్నులైన గజేంద్రాదులనుగాచి భక్తివైభవలాభమును ప్రకటించెను. కర్మయోగ సంశయాత్ములైన విజయాదులను కర్మయోగ పరతత్తులను జేసి తరహోపాయమును జూపెను. ప్రేమపాశబద్ధులైన గోపీకలను ప్రేమాంబుధిని ముంచి రక్షించెను. దైవధర్మసిద్ధిని బడయుటకు సంసారస్థితియే పరమసాధనమని శ్రీకృష్ణునిజీవిత చరిత్రమునైన సప్తముగ చెలియుచున్నది.

ధర్మస్థితిని బడయుటకు గల ధర్మసాధనములందు యుగధర్మము సనుసరించి భిన్నధర్మములకు ప్రముఖత గలగుచుండుట లోకవికాసమునకు సాధనము. శ్రీకృష్ణావతార కాలమునందు వర్తమాన యుగమునందువలె తౌత్రధర్మము విజృంభించినది. రాజులు దురాశాపరులై లోక సంక్షోభమునకు గారకులైరి. క్రమము మిథ్యావైరాగ్యోప హతులై కర్మయోగపరాజ్ఞులు లైరి. రాజసభావ వ్యాపనము. కర్మ పరాజ్ఞుభక్తియు ధర్మమృతికి గారణంబైనది. లోకమునందు ధర్మచ్యుతి విప్పడినపుడు సద్ధర్మము వ్యాపించినపుడును నీశ్వర ధర్మము పునరుద్ధార మగుచుండునని శ్రీకృష్ణుడు అర్జునునకు జేసిన ధర్మోపదేశము స్వకాలములకు సర్వావస్థలకు నవ్వయించుచున్నది. ధర్మస్వరూపము దేశభేదమువలనను కాలభేదమువలనను సాస్కార భేదమువలనను మారుచున్నను ధర్మతత్త్వము మారనేరదు. ధర్మరూపములు భిన్నములైనను ధర్మమభిన్నము నిత్యము. ద్వాపరాంతమునందు భరతఖండము నావరించిన ధర్మచమప్యయే వరమాన యుగమునందు పునరుద్ధారితమైనది.

ప్రళయకారమైన మాహాసంగ్రామము మహాలకుమునకు గారణంబగుచున్నది. యూరపు రాజ్యములందు విజృంభించిన తౌత్రధర్మము భారతీయులను విజనభావ పరవశులను జేయుచున్నది. కర్మపరాజ్ఞులైన క్రమజలయందు, సాశ్చాత్యసంస్కృతమువలన కర్మారాధనాభిలాష గలుగుచున్నది. ఈ సౌఖ్యసంయమునందు శ్రీకృష్ణుని నివృత్తచరిత్రవలన గ్రహించగల ధర్మసందేశము శ్రీకృష్ణజయంతివలన భారతీయులు పొందగల ముఖ్యమైన ఫలము. లోకలక్ష్మణ మునకై యవతరించిన మాహాభావులలోకలకు. ధర్మసందేశము లెన్నియో కలవు. ఆ మాహాభావుల ధర్మసందేశములందు నైమిత్తిక సందేశములును నిత్యసందేశములునుగలవు. ద్వాపరయుగాంతమున కనుకూలమైన నైమిత్తిక ధర్మసందేశములు శ్రీకృష్ణుని చరిత్రము నందనేకములు గలవు. అవి నిమిత్తమాత్రములు సార్వకాలికములైన ధర్మ సందేశములును గలవు. అవి నిత్యములు. శ్రీకృష్ణుని గంభీరజీవితము వ్యక్తి వికాసము ధర్మసంరక్షణము ఆత్మవిజ్ఞానము మొదలగు ధర్మసాధనములను గ్రహించుటకు అద్దమువలెనున్నది. ఆ ధర్మవిజ్ఞానము నాత్మవికాసమునకై వివిధయోగించుటయే శ్రీకృష్ణజయంతివలన గ్రహించదగిన పరమార్థము.

తొమ్మిదవ ఆర్యవైశ్య మహాసభ.

కడచిన 19,20,21-వ తేదీలను నెల్లూరు పురవరమున తొమ్మిదవ ఆర్యవైశ్యమహాసభ జరిగెను. బచ్చు వేంకట సుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగ నుండిరి. రావు బహదూరు వైద్య వేంకటాచలపతి శ్రేష్ఠిగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. కాలము లెంతమారి

నన్ను వైశ్యులు వైశ్యులే. కార్యమును సాధించు పట్ల గల చాతుర్యము వారికి అనాదిసిద్ధము. కాబట్టి విశేషముగా సభలు సమావేశములు ఎరుంగని నెట్లారు మండల వైశ్యులు కూడ రాజధాని నగరములోని తమ సహోద్యోగుల సాయమున తొమ్మిదవ ఆర్య మహాసభను విక్రీలిచక్కగా నిర్వహించ గలిగిరి. వైశ్యులకు గల కార్య సాధక శక్తి మూలకముగా వారి మహాసభకును ఇతర మహాసభలకును ప్రత్యేకము విభేదము కానవచ్చుటలో విపరీతము లేదు. వైశ్యమహాసభ పుట్టి తొమ్మిది పది ఏండ్లు కాకున్నను అందుల కంగనిర్వాణము మాత్రము చక్కగా ఏర్పడి యున్నది. ఈ రాజధాని, హైదరాబాదు—ఇక ముందు హైసూరు కూడ చేరనున్నదని తెలియుచున్నది—దేశవిభాగ మంతయును వేరువేరు ప్రాంతములుగా విభజింపబడి యున్నది. ఉత్తర ప్రాంతము, దక్షిణ ప్రాంతము, రాజధాని ప్రాంతము, పశ్చిమ ప్రాంతము, హైదరాబాదు ప్రాంతము, ఇక ముందు బహుశః హైసూరు ప్రాంతము నను ప్రాంతములకు ప్రత్యేకముగా కార్యనిర్వాహక సంఘములు కలవు. ఈ కార్యనిర్వాహకులు సంవత్సరము పొడవునను పనిచేయుచున్నారు. సంవత్సరంతమునకు కార్యనివేదికమును సిద్ధము చేసికొని వచ్చి వైశ్య మహాసభకు నివేదించుచున్నారు. ప్రాంతముల కార్యనిర్వాహకులు మాత్రమే కాక అచ్చటచ్చట వైశ్యులు మరి యితర విధములుగా మహా సభోద్దేశముల ననుసరించి ప్రతిష్ఠాపనలు నెలకొల్పి పనిచేసినను ఆ ప్రతిష్ఠాపనల కార్యనిర్వాహకులును కార్యనివేదికలను సమర్పించుట కలదు. సామాన్య హైందవ ప్రతిష్ఠాపనలను దీసికొనినయెడల—ఉదాహరణార్థము దేశీయమహాసభనే తీసికొందము—దేశములో ప్రాంతములు, ప్రాంతములకు కార్యనిర్వాహకులు పెద్ద పెద్ద పేళ్లవారు, లేకపోలేదు. ఈ విభజన యేమియో యున్నదియే. కాని కార్యనివేదికములు చదువుటగాని ప్రకటించుటగాని ఎచ్చటను కానరాదు. కార్యమున్నగదా కార్యనివేదిక ముడుటకు? వైశ్యులన్ననో, ప్రాచీనమనుడు మార్క్స్ మనుడు సదాచారమనుడు మరియేమైన ననుడు, ఎల్లకాలమును ఏదో యొకవిధమగు ధర్మకార్యమునకు బస్తాకు పీడికెడైనను వినియోగించు నభ్యాసము కలవారుగ నుండుచు వచ్చియున్నారు. వారికి రుసుములు ప్రత్యేకించిపెట్టుట, వారిని జనుచేయుట సత్రములకుగాని అన్నదానములకుగాని దేవారాధనకుగాని అట్లు ననూలైన మొత్తమును పరిపాలించి వినియోగించుట సహజ కార్యములుగా నుండుచు వచ్చుచున్నవి. తమ సంఘపు మేలును సమకూర్చుకొను సమస్య బయలుదేరినప్పుడు వారి సహజకార్యాధారముల గుపథ్యములనే యీవైపునను నుపయోగించుటలో వింత యేమియు లేదు. అందులోను వైశ్యులు విద్యాసక్తి, హెచ్చుగా జూపుచుండుట కడుంగడు జ్ఞానునియము. వారిసహజవేళములన్నియు ముఖ్యముగా వారి బాలుర కేరీతిగా విద్యాభ్యాసమునకు దోడ్పడవచ్చునని చర్చించుటకే చేరుచుండుట వారి కార్యపరత్వమునకు ఇంకొకనిదర్శనముగా నున్నది. వారి సమావేశమున విద్యానిధికి విరాళము, విద్యానిధికి విరాళము అను పదములు దప్ప ఇతర పదములు ప్రముఖముగా వినవచ్చుటలేదు. ప్రాంతము ప్రాంతమువారు సంవత్సరము పొడవునను వ్యాపారముమీద నేమి వివాహాది శుభకార్యములలో నేమి రుసుములు కట్టుములు వేలకువేలు సంపాదించి విద్యార్థులకు వినియోగించుటే కాక సంవత్సర సమావేశమున పెద్దపెద్ద మొత్తములు

చందావేసకొని ఆమొత్తములనుకూడ విద్యార్థుల మేలునకై యే వినియోగించు చున్నారు. ఒక ఖండములో 1915-16 లో రు 1621-8-0 చందాలు రు 4602-0-0 లు విరాళములు రు 489-14-0 వడ్డీ ఇన్నియు వనూలైనవి. ఇంకొక ఖండములో రు 2729-1-10 లు వనూలైనవి. ఇంకొక ఖండములో నొక సంవత్సరములోనే విద్యార్థి వసతి గృహమున కని తదితరముల కనిలక్షరూపాయలు విరాళము దొరికినవి. ఉత్తర ఖండమున 92 రు విద్యార్థులు సహాయ మందినారు. పశ్చిమ ఖండమున 14 గురు సహాయ మందినారు. రాజధాని ఖండమున ఇందరు సహాయ మందినారని లెక్కవేయబడ లేదు. కాని మొత్తము మీద విద్యార్థులకు రు 1166-6-11 లు ఇయ్యబడినట్లు వ్రాయబడియున్నది. కన్యకాపరమేశ్వరి కాశీమాని ఆదికేశవులుశెట్టి సింగం శ్రేష్ఠియతీంద్రులు శ్రేష్ఠి ఇత్యాది ధర్మము లన్నియు ఈ ఖండముననే ఉండి వేలకొలదిగ ద్రవ్యమును విద్యార్థులకు సాయము చేయుటచేత రాజధాని ఖండమున పరిశ్రమ జరుగుచున్న దనియు ఎక్కువగా జరుగుట కింకను వీలున్నదనియు స్పష్టపడుచున్నది. ఈ రీతిగా వైశ్యులు ప్రతిష్ఠాపనాపరంపరను నిర్మించి తమ విద్యార్థుల ప్రవృత్తికి పాలుపడుచుండుట శుభసూచకము. శాఖా సభలను చేయుచుండు ఇతర తెగలవారు ఈ నిదర్శనమును తీసికొని ప్రవర్తించుచు, శాఖాసభలను చేయువారననేల ఎల్లసభలను చేయువారును ఈ నిదర్శనమును తీసికొని ప్రవర్తించుచు, ఎంతో విద్య దేశమున వ్యాపించుటకు అవకాశము కలుగు ననుటకు సందేహము లేదు. ఇట్లునుటచే వైశ్యసంఘము చేయుచుండు పని సంపూర్ణమని కాని ఆదర్శప్రాయమని కాని అర్థము కాదు. వారికిని ఇంకను మహాకార్య సాధనమునకు దగిన తెగువ ఏర్పడలేదు. ఎవ్వరికో ఒక్కరిద్దరకు విదేశములకు బోవు విద్యార్థులకు వీరు కొంతసాయ మిచ్చుచున్నారనుట నిజమేకాని మొత్తముమీద ఏవిదవసారమువిద్యార్థికో ఏ ఇంటర్మీడియేటువిద్యార్థికో సహాయముచేయుటయే వారియొక్క శ్రమగా కన్పించుచున్నది కాని దేశోద్ధారకసంఘోద్ధారక విద్యను వ్యాపింపజేయుటకయి వారు చేయు పరిశ్రమ యుపయోగకరముగా కన్పించలేదు. వ్యాపారివిద్య పరిశ్రామికవిద్యలను ప్రోత్సహించినను గాని వారు నిజమగు విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడినారని చెప్పుటకురాదు. తలచుకొనినయెడల వ్యాపారివిద్యలయములను పరిశ్రామిక విద్యలయములును మన వైశ్యసోదరులు క్షణకాలమున నిర్మింపగలరు. కాని వారి కింకను ధోరణి ఈవైపునకు పారలేదు. పాడినపాటగా రోసినరోతగా నుండు సాహిత్యవిద్యకు తమ పుత్రులను మప్పించుటకే వారు ఇంకను ప్రయత్నించుచున్నారు. అయిన వారిలోను అభిప్రాయము మారుచున్నదనుటకు మొన్నటిసమావేశమునకు ఆహ్వానసంఘాద్యక్షులుగా నుండిన శ్రీయుత బచ్చు వేంకటసుబ్బయ్యగారి యుపన్యాసమునను అధ్యక్షులైన రావు బహదూరు వేంకటాచలపతిగారి యుపన్యాసమునను స్ఫుటమైన సూచనలు కన్పించుచున్నవి. వేంకటసుబ్బయ్యగారు బి.ఏ., బి.ఎల్. లు అయినను వైశ్యయువకులు వ్యాపారిపరిశ్రమలలో ప్రవేశింపవలసినదనియే యుద్ఘోషించిరి. ఇతరత్ర కూడ వారీయభిప్రాయమునే నొక్కి చెప్పిరి. బి.ఏ., బి.ఎల్. అనుమాటలను వీరీసందర్భముననుపయోగించినను నిజముగా వీరి మానసకుహరమున వేరభిప్రాయముండినదనుట స్పష్టము. స్వదేశీవిద్య కావలననియు దేశభాషలలో విద్య గరపవలెననియు వీరి మతము. ఇంక కొంచె ములోచించియుండుచేసి

స్వతంత్రవృత్తికి మార్గం బగు నూతనవిద్య తమ బాలురభ్యసంపవలసినదేకాని ఇప్పటి విద్యాపద్ధతియే పనికిరాదని వీరే స్పష్టముగా చెప్పియుండురు. అగ్రాసనాధిపతియు పరిశ్రమలను గురించి యెంతయో నొక్కి చెప్పియున్నారు. కాని ప్రస్తుత విద్య ప్రస్తుతరీతిని విద్యార్థులకు నేర్పునంతకాలము మన విద్యార్థులు బి.ఏ., బి.ఎల్., పట్టములకుగాను ఆశించు సంతకాలము ఆహ్వాన సంఘాద్యక్షుల యొక్కగాని సభాద్యక్షులయొక్కగాని ఆశయములు కొనసాగనేరవు. అథవా కొద్దిగా కొనసాగినట్లు కన్పించినను అది కుంటుపడుచు కొనసాగుట యగునేకాని వేరుకాదు. కాబట్టి మావైశ్యసోదరులు నిశ్చయముగా తమ ధర్మమును నెరవేర్చునెంతుచేసి తమ శక్తికొలది పాలుపడి మనకు నేటిదిన మత్యవసర మగు సాంకేతికవిద్యను ముఖ్యముగా తమ బాలురకును తదితరులకును సాధ్యమగు రీతిని ప్రతిష్ఠాపనలను స్థాపింప బూనుకొనవలసి యుండురు. స్థాపితములు కలవేని వానికి సాయపడవలసి యుండురు. ఈ దృష్టిపథము నుండి యాలోచింపగా సింగం శెట్టి యతీంద్రులు శెట్టి ధర్మకర్తలు జాతీయ కళాశాలకు సాంకేతిక విద్యకుగాను రు 100 ల గ్రాంటు ఇచ్చుచుండుట, ఇది ఎంతో స్వల్ప సాయం బని యెంచదగి యున్నను, శుభసూచకముగా నున్నది. మా వైశ్య సోదరులు నూతన వికాసపూరితులై నారు. కావున నూతన దృష్టిపథమునుండి తమకును దేశమునకును నవసరమగు తెరపు నాలోచించి వైరుచులతో తనివినందక లోతుగా దిగి అత్యుత్తమ సాంకేతిక విద్యా స్థాపనము నాదర్శముగా పెట్టుకొని పనిచేతురు గాక యని కోరుచున్నాము. తమ సహజకార్యపరత్వము నుత్తమఫల సాధనంబునకు వినియోగింతురు గాక యనివిశ్వసించుచున్నాము.

కృష్ణాపత్రిక-ఆంధ్రపత్రిక
కృష్ణాపత్రిక మరల మావై విమర్శ వ్రాయదలకొనినది. వివాదములు పెంచుట మాకిష్టముకాదు. దేశభాషా ధారక రాష్ట్ర విభాగమును సమస్త వ్యవహారములు దేశభాషయందుండుటయును మాయాదర్శమగునో గాదో యని కృష్ణాపత్రిక శంకించునట్లు నూదించుట మాత్రము మాకాశ్చర్యమున కలిగించుచున్నది. మాపత్రిక నెరింగిన వారెవ్వరును ఇట్టి శంకకు పాత్రులైయుండ నోపరు. మేము సామాన్యముగా నేడొకటి రేపొకటి పరస్పర భిన్న భావములను ప్రకటించు వారము కాము గావున ప్రతివ్యాసములోను మా మతము దేశభాషా ధారక రాష్ట్రవిభాగము అని చెప్పకొనుచు చదువరులకు విసుగు బుట్టించుపనికి చొచ్చుచుండలేదు. ఈ పత్రిక ధోరణి ఇది యని స్పష్టముగా తెలిసి యుండగా మేము చరిత్ర చరిత్రములను వ్రాయలేదని ఎవ్వరును మమ్మును విపరీత వ్యాఖ్యానమునకు బాత్రుల జేయుదురని మేమెంచియుండలేదు. ఇంతకంటె నెక్కువగా సమాధాన మియ్యవలసిన యవసరము మాకు కానరాదు. విచేతలోకము విమర్శించి కొనుంగాక!

ఆంగ్ల జెప్పిలిచులు
జర్మనీవారు చేయు సర్వ సన్నాహములకును ప్రతి కృతి యెనర్పుట మిత్రమండలికి సహజమే. వారిస్పృహకి వీరు ప్రతిస్పృహి యెనర్పుట యెదురు చూడదగినదే. జర్మనీ వారి జెప్పిలిచులు యధ్యమన నెంతో ఫలకరైన కార్యము నొనర్పలేకున్నను సామాన్యమగు ఆకాశ విమానములకంటె ఎక్కువ బరువు మోయుటకును ప్రజల దీసికొనిపోవుటకును ఎక్కువ కీ తోడ్పడ్డిటల ననుసరించుటకును ఉపయోగకరములగుచుండెను. అందుచేత జెప్పిలిచులకు సరిపోవు ఆకాశనౌకలను నిర్మించుటకు ఆంగ్ల రెంజియో శ్రమచేసివారనుటకు సందియములేదు. ఆశ్రయ ఇప్పటికి ఫలించినది. బ్రిటిషు జెప్పిలిచులు ఆకాశమున ప్రయాణము సలుపజొచ్చినవి. జర్మనీ జెప్పిలిచులకంటె నిది ఎంతో బాగున్నవని రిజ్జల యభిప్రాయమట.

పోలండు స్వరాధ్యము.
జర్మనీ ఆస్త్రియాలు పోలండునకు సంపూర్ణస్వరాజ్య మియ్యనున్నారట! వారికి ముందే రుస్సా పోలండును సంతోష పెట్ట చూచుచున్నదట!

విరోధా మహా సంగ్రామము

బల్లెరియనుల విక్రమము ప్రారంభమగుట కావల్సినదాడి

ప్రితిమవారు గూడ జన్మింతులు—వాని పాటవము

విజయము నిశ్చయ మని లాయడు జార్జిగారు ఉపన్యసించుట.

రమ్యవారు హంగరీ మైదానములను సమీపించుట.

నాకాయుధము—బ్రిటిషు ప్రాసరులును జర్మను జలాంతర్గాములును వ్యవహరించుట.

ఆ: విశేషముగారి న్యూఇండియా పత్రికనుగూర్చి పార్లమెంటులో చర్చ

ఇండియానుంచి ఛేబరలేతుగారి కేవలమును తెలియబడుట.

[రైలు రు ఏ జన్మి.]

ఇంగ్లాండు

న్యూఇండియా పత్రిక.

లండను, ఆగష్టు 16:—న్యూఇండియా పత్రికయజమాను ధాతా ఆఫ్ ది సెంట్రల్ గాజెట్ చైర్మన్ డొరెన్ మహారు ధరావతును పున్నుకొనుటకుగూర్చి పార్లమెంటు ప్రజల సభలో స్పీచును గావడిరి. ఆవిషయమున నేను కల్పించు కొనవలయుననినది. చుట్టవకు ప్రాత్రమైన భారతీయపత్రిక ఎన్నియను దీనిని భూదించుచు ప్రాసరును సంఘటి నేనెయిం గును. దీనిని భూతీయలందఱు గాగ్రహణవకులైరని వాదన తెలియజేయు. అది ఇండియా నుంచి ఛేబరలేతుగారు చెప్పిరి.

నాకాయుధము పుంకెటుగారు.

లండను, ఆగష్టు 19:—నాకాయుధము పుంకెటుగారికి నాలా బంధువులను పుంకెటుగారు తమిళాదిక సంఘకార్యరంభమున పనిచేయుటలో సహాయం కలిపియుగలరని నిశ్చయముగా చెప్పి విడుదలచేసెను.

విరుదము.

లండను, ఆగష్టు 18:—బరింగరుహామ రాజమందిరమున ప్రిజార్జి వ్యవస్థిగారు నేజను జరలు గారినిగారికి భావ కమాండరు విరుద వివాదము నొసంగిరి.

జంతువార ఛేబరలేతుగారులబడుట.

లండను, ఆగష్టు 19:—లాం ఛేబరలేతుగారు ఆఫ్ స్ట్రీటులోని 4000 జంతువారఛేబరలేతుగారు తగులబడినది.

యూధము.

డెస్టి ప్రభువుగారి వాక్యములు.

లండను, ఆగష్టు 19:—యూధము మిక్రియందలి వారి కనుకలముగా సాగుచున్నదనియు యూధరంగమున మిక్రియందలి జంతువులను గూర్చి యూధరంగపు దురంధున లండను తృప్తి నొందినందున డెస్టి ప్రభువుగారు ప్రాకృత్యుడైన చెప్పిరి.

లాండు జార్జిగారి వాక్యములు

లండను, ఆగష్టు 20:—యూధవిషయమున మిక్రియందలి విజయమును గూర్చి కామెంట్స్ ప్రీసెంటింగునయు, యంత్రపువండు బాగుగా ప్రయత్నించుచున్నది. కాన త్వరలో కామెంట్స్ పగులుననియు, ఆఫ్టికే కామెంట్స్ రసమును, గుజ్జను మనము వినిపించుటయననియు లాండు జార్జిగారు క్రికెట్ వద్ద చెప్పిరి. మనకు సంప్రదించు కేతువు లెన్నడును ఎదిరింకబాలని జయము లెప్పుక కలుగును. నాగరికత గలవారని లోకములోను చుండుటలగుట కామెంట్స్ కేతువులు చెప్పుకొనుచు ఇక నెక్కుడును దురంధములు చేయకుండునట్లు ఈజమువారిని భయపెట్టుచుండును. ఈజమును వలన యూధమింతటితో ప్రాతిపది ఇకలండెన్నడును యూధము జయగతుండునట్లు కాంగలదు.

జార్జిసార్వభౌములు సేనలను వరిశించుట.

లండను, ఆగష్టు 19:—జార్జిసార్వభౌములు యూధరంగమున బోధనలను కనుమరచిననే కాక తర్ఫీదునుచున్న

పటాలములను గూడ సందర్శించిరి. ఇట్టి సేనల నిధివల కేరాజాన యూధరంగమున దర్శించి యుండలేదు. కాన శ్రీవారు ఈసమయమున తమ సేనలను బరిశీలించుట సేనాచరిత్రయనందలి చాఖ్యమైన విషయము. పటాలములు వృద్ధియగుటయు ప్రామాణ్యము సందర్శన విషయమే.

నాకావిమానముల దాడి.

లండను, ఆగష్టు 19:—మన విమానములు లిక్చర్స్ లెన్యను శత్రుస్థలమునకు బోయి యచ్చట 48 బాంబులను వదిలి మందుగుండు సామానుల నిలువస్థానమును ధ్వంసముచేసి అనేక స్థలములందు విక్రమముగలవట్లు చేసి సురక్షితముగా తిరిగి వచ్చినవి.

జర్మను నాకాదళము.

బ్రిటిషు ప్రాసరుల మంచుట.

లండను, ఆగష్టు 21:—జర్మను నాకాదళము గత కనివారమునాడు బయటికిరచ్చెనుగాని విశేషమును బ్రిటిషు నాకాదళముతో యుద్ధమునకు రాలేదు. చుట్ట తమ స్థానమునకు బోయినది.

నాటింగ్ హామ, ఫార్మారు అను బ్రిటిషు కూన్సర్లు శత్రునాకలను వెదకుచుండగా ఒక శత్రు న బృలై నుచే ముంచబడినది. నాటింగ్ హామ లోని నావికులందఱును రక్షింపబడిరి. గాని వారిలో 88 మంది కనబడుటలేదు. ఫార్మారులో వారందఱును రక్షింపబడిరి. ఒక జర్మను సుబ్బరయ్యుధ్వంసము చేయబడినది. ఇంకొక సుబ్బరయ్యను వదగొట్టబడి బహుళ: ముంచివేయబడినది.

నాకాయుధము.

లండను, ఆగష్టు 21:—ఇటీవల జరిగిన నాకాయుధము సంఘ కావలి నాకలకే యుద్ధము జరిగినది. ఇదివఱకు జర్మను లోడిపోయినప్పటినుండి కావలి నాకలకేతువులకు చుట్టుముట్టారని తెలుపునట్లు జర్మనుల గొప్పయుద్ధనాకలన్నియు యుద్ధమునకు రాక నెనుకకు పోవుచున్నది.

ఒక బ్రిటిషు నాకను ముంచుట.

లండను, ఆగష్టు 21:—స్వీడిషుప్రీన్సు అను బ్రిటిషు నాక ముంచబడినది.

జమైకాలో తుపాను.

లండను ఆగష్టు 21 —జమైకాలో తుపానుకట్టి అరటి తోటలన్నియు ధ్రాత్రిగా నాశనమైనవి. 12 గురు మనుష్యులు గూడ చనిపోయిరి.

మెసపోటేమియా విచారణ సంఘము.

లండను, ఆగష్టు 21:—ఈసంఘమువారు నేడు పార్లమెంటు ప్రభువులసభలో సమావేశమైరి.

యూధము క్రమముగా జరుగుట.

లండను, ఆగష్టు 18 —రాష్ట్రసంరక్షణ విషయమున డేర్బలువలదిని ప్రాతినిధ్యపలయందు ఖిబల్తలమును (కిరీసనాయిలు కంటి దీపములు వెలగించుకొనునా) నేర బాంకులను బండ్లును, వాడబడగూడదనియు యూధరంగము నకు వరకులను బండ్లును కాటంకము నిచ్చునంత అను జరుపగూడదనియు, గాయములు తగిలినవారికి నంకట మగునట్లు బండ్లనుండి ఈలలు నేయగూడదనియు, గతయాన్ని 18 తేదీనుండి విశేషములనుండి వచ్చిన బ్రిటిషు ప్రజలుగాని మఱి ఇతరదేశ ప్రజలుగాని ఖిల్లండు దేశములోనికి బోగూడదనియు ప్రకటించబడినది. ఈనిబంధనలక్రింద బ్రిటిషువారివ్యాగులు వర్తకులయొద్ద ఎంతవరకు నిలువయున్నదో విచారించుటకును తరికిలించుటకును వధికారము గలిగియున్నాడు.

మరణము.

లండను, ఆగష్టు 18:—“మాంచెట్ల రు సిపుకేశాబు” సంఘమునకు నెనుక సభ్యులుగా నుండిన జాను బిధలుగారు మృతిచెందిరి.

మాంటియలు ఆగష్టు 21:—మేజరుజనరలు పెర్డిగ్గిక్ హాన్సుగారు మృతిచెందిరి.

ప్రాము

బ్రిటిషువారి జన్మినులు.

లండను, ఆగష్టు 20:—ఇరవరకు బ్రిటిషువారి జన్మినులకుగిరించి ఏపత్రికయొకగుడ వాగ్దాయించలేదు. బ్రిటిషువారి జన్మినులు బహుశః ప్రామాణ్యము చేసు తత్రిక లుకనా రించినవి. జర్మనుల జన్మినులకు తరువాత తటస్థదేశములవారు మాదియుండటచేత బ్రిటిషువారి జన్మినులు జర్మనుల జన్మినుల కంటెను చాల ప్రశంసలుగ నున్నవి నుడివిరి.

జనరలు హేగుగారి ప్రకటనము

లండను, ఆగష్టు 20:—నన్న రాత్రిసోము అంకడలకు మధ్య చాలవోట్ల బాంబుల యుద్ధము జరిగినది. మేము శుక్రవారమునా దాక్రమించిన స్థానములను మరల వశపరచుకొనుటకు శత్రువులెట్టి ప్రయత్నములను చేయలేదు.

మఱికొన్ని కందకములు పట్టువడుట.

లండను, ఆగష్టు 19:—మన పంక్తి పరాను పంక్తిలో గలసి హై అదవినుండి ముందుకు జరుగఁబడినది. ఓబ్లిల్లు ఫీకెమెంటుకు నడుమను అరమైలు సేనాముఖముతో మేము ముందుకు జరిగితిమి. శత్రువులు ఎన్నిసారును ప్రతియుద్ధములు నలిపినను, మేము నిన్నటిరాత్రి జయించిన స్థానములను సంరక్షించుకొనగలిగి యున్నాము. టుడోనను మట్టుకు శత్రువులు కొంతసేన మాక్రిమించుకొనిరి. గిల్బాంటు పశ్చిమ సరిహద్దు ప్రదేశములు మా స్వాధీనమునందున్నవి. అక్కడినుండి ఉత్తరముగా డెర్బిల్లి అడవి గిన్నీ తోటలకు మధ్యభాగము వఱకుగల ప్రదేశమును, లాగీనాటు ఉత్తరభాగమును మన యాధీనమునందున్నది. హై అడవి అల్పపు చెపాకుగోడ్లలకు మధ్యను, కొన్ని కందల గజములుగల శత్రుకందకమును మేము జయించి మాకెట్ మైదానమునకు తూర్పున 800 గజముల వఱకు ముందుకు జరిగి అనేకకందల ఛైదీలను పట్టుకొంటిమి.

బ్రిటిషు విజయములు.

లండను, ఆగష్టు 19:—నిన్నటిరాత్రి ఆంగ్ల సేనాధికారి టెల్లె ప్రకటించిరి. ఫీకెమెంటు ఆగ్నేయమునకున్న గుట్టుకు బ్రిటిషువారు వశపరచుకొని గిన్నీక సగముదూరమువఱకును గిల్బాంటు కొనవఱకును ముందుకు జరిగి తమ సేనాపంక్తి నేర్పరచుకొనిరి. 796 మంది ఛైదీలు పట్టువడిరి.

ఉత్తరమునందు బ్రిటిషువారి ప్రయత్నములు.

లండను, ఆగష్టు 18:—అఖ్యరంగమునకున్న వార్తా, తత్రికా విలేఖకు దొకడు బ్రిటిషు సేనాపంక్తి ఉత్తరపు భాగమునుగూర్చి వివరించుచు, శత్రువుల కిటికల గలిగిన నవ్వు మంతము వికార్ధరంగమువద్దనే గలగ లేదనియు, మనపంక్తికి ఉత్తరమునందు మనభీరంగిదళము జోరుగ పనిచేయుచు తమ కడ్డము వచ్చినవాని నన్నిటిని ధ్వంసము చేసెను. 6 వారముల నుండి కలిగియున్న మును కందకభీరంగులవనియు గలుగు ప్రేక్షకులు, జరిగినది. తరువాత సేమి జరుగునో యని శత్రువులు తర్ఫీదులు బయ్యారు. వికార్ధియొద్ద మనకందకమునై వత్తులు

గూడ యెగులలేవన్నది. శత్రువిమానములు ప్రాంతర్ము వెనుక నుండియు, అడ్డు వెనుకనుండియులొంగిచూచుచు తప్పుల నెదిరించుట బ్రతిభు సేవ చచ్చుచున్న జేమో యని చూచుచున్నది. రాత్రిపూట వారికి భయమెక్కువ. భయంకరములైన పాదలయందును, గుట్టయెద్దను బ్రతిభు నైనుటలు దాగుకొని తమ వైబుడుచేమో యని శత్రువులు నిష్కారముగా భయపడి ఆహ్లాతం చేమియు తలవన్నను తమ యనుమానము పోవుటకు తుపాకులు కాల్చుదురు. తాదాసీ కాలవలెనున్న బిల్వార్క్ యెద్ద బ్రతిభువారు కురిపించిన శత్రువుల వల్ల తీవ్రత జర్మను ప్రకటనమునందు నర్థింప బడినది. శత్రువులు ప్రతియుద్ధము నలుపుట కాలస్యముచేయు విషయమును కొందఱు విచారము వాగ్మియుచున్నారు. ఇది త్వరగా జరిగినగాని వారికుపయోగముండదు. పరానువారు జయించిన కొన్ని స్థానములను జర్మనులు మఱువ ముట్టడింపనే ముట్టడింపలేదు. శత్రువులకు ఇప్పుడుగల సేవయంతయు వివిధ రంగములందు పోరుచుండ నిజమనేను తెచ్చుట కష్టము.

జర్మనుల ప్రయత్నములు.

బెజాంటిన్ లావెటిక్ యుద్ధము.

లండను, ఆగస్టు 21:—నిన్నటిరాత్రి సర్ డగ్లస్ హే గుగర్టు ప్రకటించి:—ప్రాంతర్ముద్ద జర్మనులు తీవ్రముగా ముట్టడింపి చునపంక్షితము వచ్చిరి. కాని వెంటనే తిరిమివేయబడిరి. బెజాంటిన్ లావెటిక్కు కుత్తరమున సేము శత్రుకందకములలో కొన్ని భాగాలను హక్కిమించుకొంటిమి.

బోలండుకు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము.

లండను, ఆగస్టు 18:—బోలండునందు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును అప్రోజర్మనులు శిస్తుకాలముగా ప్రకటించుట నుటకు నూచల గవనమయిన్నది. రష్యావారు ఇది ఇట్లు జరుగ వచ్చునని యందుగానే తెలిసికొనియున్నారు.

మాకెట్ మైదానము.

తంతివార్తయందలి తవ్వ.

లండను, ఆగస్టు 18:—బ్రిటిషువారి ప్రకటనము నందు తవ్వగా వాగ్మియబడినందు మాకెట్ మైదానము బ్రిటిషువారి వశమైనవని యందఱు ననుకోవలసి వచ్చెను. కాని ప్రస్తుతము బ్రిటిషు సేనాబలము తిహ్వాలుగొల్పి తెట్టిలకు 2000 గజముల దూరమునను, మార్చిన్ సిండియండి 1500 గజముల దూరమునను, లిల్బాంటుకు చేవగగా కిసాయ్-1000 గజముల దూరమున సేర్పడుపబడియున్నది.

స్థానికరంగము.

లండను, ఆగస్టు 21:—శివరమునుండి యొక విలేఖ రి యిట్లువచ్చినను, ఈవారంతమున ప్రభులకు గాగ్మియు జరిగినది. ఆశుట్టుపూర్తిగా మాస్కోధీర మగుటయేగాక 1000 నుండి నైనుటలను చాల మరఫిరంగులను సానుకులను చూడ మేము పట్టుకొంటిమి. చాలబలమును స్థానములను నాశము చేయబడినది. ముందుకు బారిచేయబడినది. బిస్టిగు మార్చికో పూర్వముల కరిగగమున మాకు చాల విజయములు కలిగినవి. శత్రువైనుటల ప్రయత్నము నంచలించినది. చాలచుండి సాక్షున నైనుటలు లొంగిపోయిరి.

బ్రిటిషుసేనల పురోగమము.

లండను, ఆగస్టు 21:—అధికారులు నిన్నటిరాత్రి ఇట్లు ప్రకటించిరి. ధీపవెలునుండి గిహాంటు కల్పియ భాగమువరకును 11 మైళ్ల దూరము బ్రిటిషువారి కనుమలగా గా పోరుజరిగినది. ధీపవెలు ఆగ్నేయమున ధీపవెలులో గాగ్మియున్న గుట్టకు, పో జయియున్న త్తరముననున్న మెట్టును, బ్రిటిషువారు వశపరుచుకొనిరి. పోగిశాస్త్ర భాగముల ఒకవీక్షణమున వారికిపురు మంచినసరికలిగియున్నది. ప్రాంతర్మున దానికి కల్పియమున అరమైలువరకును విస్తరించిన కందకములును వారివశమైనవి. ముసేస గిహంటికి సగముదూరము వరకును గిలిమాంటు కొనవరకును విస్తరించినది. ఆ భాగములు మా వశమైనవి. అచటి రైలుప్రేషనును గనియుగూడ మాకు లొంగినవి. సేదు మధ్యాహ్నము 4 గంటలవరకును పట్టుబడిన వారు 786 గురు లెక్కకువచ్చిరి. వీరిలో 16 గురు నైనుకో వ్యంగులు. సేదు పోజయిరిను పోకముగొడ్డున యుంచునకు పోతిమి. శత్రువుల ఫిరంగులు మాస్థానములవై గుండ్లను వదలెనుగాని వారివారులను ముట్టులను తలపడలేదు. వీర సాట్రీలు, ఇవ్రెగు, 60 వ గుట్టు వీరివైగూడ శత్రువులగుండ్లనువదలిరి.

పరానువారి ప్రకటనము

పారిసు, ఆగస్టు 20:—సేదు మధ్యాహ్నమున నిటు ప్రకటించ బడినది. సోముప్రాంతమున రాత్రిపోరుజరుగలేదు. పూర్వరీ ధిమామాంటులయెద్ద జర్మనులు తీవ్రముగ పోరిరి. వారిలో చాలచుండి హతులైరి. వారోడిపోయిరి.

పారిసు, ఆగస్టు 21:—సోము కుత్తరమున పరానువారు గిల్హాంటు మా రేమానుటల మధ్యనున్న నురక్షితమున నదవిని వశపరుచుకొనిరి. చాల సానుగ్రుముగూడ దొరికినవి. రంగము నందంతటను పరానువారి ఫిరంగులు గుండ్లను బరవెను. శత్రువులు పూర్వరీమీద తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చిరి.

పారిసు, ఆగస్టు 21:—సేదు మధ్యాహ్నము మిటుల ప్రకటించబడినది. పూర్వరీయెద్ద జర్మనులు తీవ్రముగ తలపడి పూర్తిగా నోడిపోయిరి. వారిలో చాలచుండి హతులైరి. శత్రువు లగ్ని వాగ్మివశమున వదలిరి. పరానువారు ఫిరంగులను తుపాకులను కాల్చిరి. సోముయెద్ద ఫిరంగులు హెచ్చుగా కాల్చబడినవి. మారేసు గిల్లి మాంటులకు మధ్య నిన్న మేము వశపరుచుకొనిన ఆవనిలో మేము 6 పెద్ద ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. తూర్పు సేనాభాగము నందంతటను పోరు జరుగుచున్నది.

పరాను రంగము.

కాలమానము ప్రతికూలమగుట.

పారిసు, ఆగస్టు 20:—సోమునది కుత్తరమున నిన్నటి రాత్రి జర్మనులు వశపరుచుకొనిన కందకమునుండి వారిని తిరిమివేసితిమి. ఇంతకువైర సేమియు విశేషము జరిగియుండలేదు మేము జయించిన స్థానములను మనవేసు చురుకుగా బలపఱచుకొనినవి. ఫిరంగి యుద్ధమునకు కాలమానము ప్రతికూలమయ్యెను. మ్యూనునదికి కడివై పుర తీవ్రమును ఫిరంగి యుద్ధము జరిగినది.

పరానువారి అవస్థాంతరము.

లండను, ఆగస్టు 19:—పరానువారి ట్టు ప్రకటించిరి. మారిపను కుత్తరమున కాలీనము మేమిటిరల జయించిన శత్రు స్థానములకు శత్రువులు నిన్నటిరాత్రి తీవ్రముగా ముట్టడించిరి. మేము వారి ప్రయత్నములను విఫలముచేసి మా యువస్థాంతరము నారంభించితిమి. శత్రువులు ఒక కందకమున వతి వల్ల భాగము నాక్రమించుకొనిరి. జర్మనులు ఆరకొరు ప్రాంతమున కొకవ్యయనను, 804 వ గుట్టు యెద్దకు ముట్టడించిరి. కాని ప్రతిస్థానమునందును ఓడిపోయిరి. దుర్గానునదికి కుడి గట్టున తీవ్రముగా యుద్ధము జరుగుచున్నది. దీర్ఘమగు పోరుజరిగినతరువాత ప్లాక్ గ్రామములయే మావశమైనవి. శత్రువులు ప్రతి ముట్టడి సలిపిరిగాని విశేషవ్యయంతో విఫలమై నువలిపోయిరి.

బ్రిటిషు పరానువారిల మైత్రి.

లండను, ఆగస్టు 20:—పరానువారి ప్రతికూలము ప్రవేసి డెంటు పాయింట్ వేరుగాజర్మనులతోవ్యవహారమున శ్రీ వ్యాపారవ్యాపారులు ప్రవేసి డెంటు వారి విధించియచు బ్రిటిషు పరానుసేనల తమనిరంతరమైత్రిచే యుద్ధమును మిత్రమందలి వారి కనుమలగా నుండుంట్లు యిగితురని తమ నమ్మకమని తంతకార్తనిచ్చిరి.

ప్రెసి డెంటు పాయింట్ వేరుగా శత్రుత్వము.

ప్రెసి డెంటు పాయింట్ వేరుగా ఈ తంతికార్త నిచ్చినందులకు బార్టి సాన్యభాములకు నమస్కరించుచు పరాను బ్రిటిషుసేనల సంఘభావముతో అధిక కాలములో జయము నొందుచురని తమ నమ్మకము ప్రకట్యుత్తర నిచ్చిరి.

రుష్యా

రష్యావారి ప్రకటనము.

వెట్రోగ్రాదు, ఆగస్టు 20 — స్టావూనునదికి సమీపముననున్న టూటాలో గాగ్మియు చివరకు రష్యావారిస్వాధీనమైనది.

జర్మనీటూకు వదలుటనున్న కోమెస్కా రష్యావారి స్వాధీనమైనది. అచట రష్యావారి కానకున్న నైనుటలు శత్రువులవైబడి 200 చుండి ఆస్త్రియను నైనుటలను కత్తులతో పొడిచించిరి. 600 చుండి పట్టుకొనిరి.

రష్యాను విజయము.

ఇంకో గాగ్మియు రష్యానుల వశమగుట.

వెట్రోగ్రాదు, ఆగస్టు 19:—వ్యాడిక్ తూర్పున వొలినియారంగమునందును, పిట్టెలుకు దక్షిణమునను, శత్రువులు తీవ్రముగా పోరుచున్నారు. ఇతరస్థానములందు వారి కని సాగలేదు. వావిశేషవ్యయంతో నోడిపోయిరి. చిర్విన్-పారింతమున స్టావూనునదివై రష్యానులు శత్రుసేనాబలమును ధేరించి టూబోలయను గాగ్మియును జయించి 220 చుండి టైదీలను పట్టుకొనిరి.

రష్యానుల తంతిములు.

లండను, ఆగస్టు 19:—రష్యానులకంతిములకు జర్మనుల ప్రయత్నము లన్నియు విఫలములై వారుకోకర్ తంతి బర్లు పారింతములకు సేనానహాయము బంపుచున్నారు. కాశ్చేలియను రంగమునందును రష్యానులు ముందుకు సాగుతుండుట వారికి భయమును గలిగించుచున్నది. ఆస్త్రియనులకు ప్రైకోల్వానములు తగ్గినవి. హంగరీయపూజు తబ్బిబ్బులపాల గురున్నారు. కల్పియరంగమున మిత్రమందలివారు జర్మనుల మధ్యసేనాబలముతో బోరుచు వారియవస్థాంతరమును భేదించుచు సహజముగా ప్రైకోల్వానములందు కొంతకాలమువారికి మజిల్లి నష్టము గలిగించి భయపడునట్లు చేయుచు రష్యాను తంతిములకు దోడ్పడుచున్నారు.

రష్యావారి ప్రకటనము.

వెట్రోగ్రాదు, ఆగస్టు 21:—రష్యావారు స్టావూను పారింతమున ముందుకు పోవుచున్నారు. వారు 18-19 థేదీలలో 1850 చుండి 18 మరఫిరంగులకు ఇకర సామానులను పట్టుకొనిరి.

రష్యానువిజయము.

శత్రువ్యయము.

వెట్రోగ్రాదు, ఆగస్టు 19:—రష్యానులు ఉత్తరసిరీత్ నదిని దాటినప్పుడు వారికి కలిగిన జయమునందు శత్రువులలో నూటికి 70 చుండివరకు నష్టమైరి. 5000 చుండిగల ఒక ఆస్త్రియను కటాలము నందు రెండుదినముల యుద్ధము జరిగిన తరువాత 800 చుండి మాత్రిము మిగిలిరి. 1900 చుండి టైదీలు పట్టుబడిరి. తక్కినవారు వెబ్బులు తగిలినవారో లేక మర జించినవారో యైచున్నారు. మేము శత్రువులకు చేవగగా నిలిచివారివై వచ్చి వ్యయను గురిపించియను మిగిలిన వారిలో ముప్పాతిక చుండి మరణించియే యుంచురు. రష్యాను ఆర్థికసేన కక్తి మైస్సు దవుతునీ ఆస్త్రియనులకు దోడ్పడదచ్చుచున్న జర్మను పరాతిదళములమధ్య కుడి పెన్న ను నుండి ఆత్మ దేవచ్చిన ఒక జర్మను కటాలము ను, 2 ఆస్త్రియను కటాలములను విశేషముగా వ్యవసముచేసిరి. తక్కినవారిని వారి కందకములకుకు తిరిమి ఆచ్చుట హతమొచ్చినది. కొద్దిచుండి మాత్రము వైదీలైరి.

జరల్ బాక్సుకు తుంపులముల తవసేయంగ ప్రయోగించుచున్నాదని ఆస్త్రియను జర్మను కథికారులు ప్రకటించిరి.

రష్యానులు హంగరీనదీనాన్తు ప్రాంతమునకు వచ్చుట.

వెట్రోగ్రాదు, ఆగస్టు 19.

రష్యానులు, హంగరీనదీనాన్తు చేవగకు వచ్చిరిగాని సరి వార్త నింకను చాటలేదు. జర్మనీబాంటియో కొలోన్సిలో కనుమలనుండియో జయప్రదముగా యుంచు సాగుచున్నారు. కొలోన్సిగాన కనుమకుండి ముఖముగా హంగరీమైదానముల యుండున్న కొలోమియా, డెట్రెకోలకు పోవచ్చును.

(జర్మనీబా—కాశ్చేలియను కనుమలలో కొలోమియాకు వైర్చుత్తికేకు 85 మైళ్లదూరమున వచ్చి పర్యవహరించును.)

రష్యానురంగమున శాంతికి కారణము

లండను, ఆగస్టు 20—రష్యాను సేనాబలము ఒకరిక శాంతిలో యుండువరకు రష్యానుల ఆరంభాంతరము చుగిసిన వని యుచుకొనవలసి. ఇది రష్యానుల దీర్ఘ విజయముల తరువాత కలిగిన శాంతి విశేషము. శత్రువులు కొన్ని స్థానములందు 20 నుండి 30 మైళ్ల దూరమున కనుక తు పోయి వందెల వచ్చితిరి వారు సేనీరి కాని రష్యానులు చురల వారుచేయుచు ఇంకోక సారి తీవ్ర యుద్ధములపి కత్తువులకు వెనుకకు వెట్టుటకు సేవలను గూర్చుచున్నావ సీప్రకునది కుత్తరమున రష్యానులు బోవాలిసానివై జరల్ బాక్సుక్ ప్రాంత కలములందు శత్రుసేనాకలము వ్యవసముచేసిరి.

గెల్లియూలో ఆస్త్రియూ జర్మనీ సేన.

లండను, ఆగస్టు 21:—శత్రుసేన 60 మైళ్ల దూరమున గెల్లియూలో సీప్రకునచ్చుది. జరల్ బాక్సు పాయింట్ పోమిలియూగారి సేనలోను తీవ్ర భాగమును రష్యావారు తలపడి 12 గంటల సేపు పోరినది ఆస్త్రియూవారు ప్రకటించిరి. వారు కొన్ని కందకములకు కొన్ని గంటల సేపు మాత్రిము ఆక్రమించిరిగాని వారు ప్రకటించిరి. జరల్ బాక్సువారు దక్షిణమునకు వెనుకకు పోవుటకు ముందు జరల్ బాక్సు గారాక్రమించిన స్థానమునకు రష్యావారిసేన యువుకు రిమైన్లు ముందుకు వచ్చివది. హెల్లియూ కుతెస ముగియెద్ద గూడ మాచ్మియును లేదు. ఇచట శత్రువులు సీప్రకునది కుతెస మొగను కాపాడుటకు కల్పిల ప్రయత్నముల నొనరించుచున్నారు.

ఇటలీ

ఇటలీ వారి నౌకను ముగించుట.

లండను, ఆగస్టు 20:— సాకింపాలియా అను ఇటలీ వారి నౌకను ముగించుట జరిగినది.

పొర్చుగలు

జర్మను పొర్చుగీసు సేనలు తెలపవలదు

లండను, ఆగస్టు 20:— ఈనెల 15 వ తేదీన జర్మనీ పొర్చుగలు అధినితేజము సహాయముతో మానసియుద్ధ జర్మనులు పొర్చుగీసు వారిని తెలపడిరి. పొర్చుగీసు వారు జర్మనులను తిరిగి పట్టించి పొర్చుగీసు వారిని 5 గంటల పాటు దొంగిలించిరి.

శుభవార్త

శుభవార్త రంగము.

సినిమాయుద్ధము.

లండను, ఆగస్టు 19:— జరిగి నాల్గవ రోజున యుద్ధమునందు మనతో పోరిన తురు మ్మనే 18000. దీనినందు 3920 నంది కైదీలుగా పట్టుకొనబడిరి. వీరితో గలిసి శత్రు సేనలలో నగము నుండి సన్నమైరి. యుద్ధంప కరిగము లనేకములు పట్టుకొనబడినవి. వీనియందు 75 మిల్లియన్లకు కష్టపర్వత ఫిరంగి యును, ముగ్గిరంగులును, 2800 తుపాకులును, 10 లక్షల తోటలును, 500 బంటులును గలవు. శత్రువులు తమనిలక సరికుల నన్నిటిని తగుల దెట్టికొనిపోయిరి.

బొల్గను

గోనురంగము

లండను, ఆగస్టు 20:— మెడిటేరేనియన్ రంగము నందలి పోరాడు సూర్య యుద్ధము ప్రకటించబడినది. మెడిటేరేనియన్ రంగమునందు దండెత్తున పోరు జరుగుచున్నది. దొరైన యుద్ధ మాత్రమునకు తక్కిన అన్ని చోట్లను బల్గేరియా వారు తిలపడుచున్నాడు. దొరైన యుద్ధ లెక్కనని నోడించి అంగ్లరాజు సేనలు దొట్టబట్టి గొర్రుమును పట్టుకొనిరి. బల్గర సేన కాల్వలను సమీపించుచున్నది. మరికొన్ని చోట్ల నుంచు నకు రాగడంగిన బల్గర సేన నిలువరించబడినది.

బల్గేరియనుల పరాజయము

సెర్బియనుల నోడించబడుట.

సెల్లోనికా, ఆగస్టు 19:— బల్గేరియను సెర్బియను సేనాధిపతులు యుద్ధించిరి. సెర్బియనులు పోరాడుట దీనిని బల్గేరియనులను వారి పూర్వస్థానమునకు దీసివేసే నారికి విశేషమైనదని గానినది.

బొల్గను రంగము.

ఒక గొర్రుములకు పోరు.

పారిసు, ఆగస్టు 19:— సెల్లోనికానండి యొక విశేషమైన డిల్లు కంటివార్త నిచ్చుచున్నాడు.— స్టోరివాట్ 3 మైళ్ల దూరమున మిక్రియందలి వారు శత్రువుల ముట్టడిని భగ్నము చేరి. బల్గేరియనులు జర్మనులను దాష్ట్రే గొర్రుమును యుద్ధించిరి. ఈ గొర్రువు అధిపత్యము ఒకసారి యొకపక్షమునకును ఇంకొకసారి ఇంకొకపక్షమునకును మారుచుచున్నది. ఈ పొర్రుమున ఫిరంగియుద్ధము జరుగుచున్నది.

గోనురంగమున ఆహారపదార్థములు.

లండను, ఆగస్టు 18:— మార్షింగు పొర్చుగీసులకు ఏదైనా విశేషమే దీనిని వారీయచున్నాడు:— మిక్రియందలి వారు కల్లూపురమునందు తమ పరిశ్రమకొంద భోజనపదార్థములను సక్రియముగా తుంచుచున్న సేనలదిరి. మిక్రియందలి సేనాధిపతులు తూర్పు మెడిటేరేనియన్లకును వృద్ధి చేసి గ్రీసు దేశమునందు బల్గేరియా వైపుకు సరికులు పోకుండుట్లు వాగ్రధిపెట్టుచున్నాడు.

సెల్లోనికా రంగము.

లండను, ఆగస్టు 20:— సెల్లోనికానండి (లిటిమ) అధికారులు యుద్ధముచున్నాడు. మేము మన సేనాపంత్రిని వెళ్ళి వీడియోనుల ఆర్థిక పట్టుములుగాను దొడ్డరికీదక్షిణమునకు దొడ్డరిచితిమి. దొడ్డరి పొర్రుమున శత్రువుల పోరాడుటను వృద్ధము చేసితిమి. మన ఆర్థికదళము స్ట్రీయా సేనాధిపతులకు శత్రువులకు సమీపముగా నున్నది.

(స్ట్రీయా:— బల్గేరియాలో సోఫియాకు 15 మైళ్లు దక్షిణమున గలట్టి. సెల్లోనికా యుద్ధమున లాండన్ పోర్టుగా పోర్రుమున విజయము సమగ్రమున గలియును.)

(గ్రేట్ బెర్లిన్:— సెర్బియనులను కొస్టోవోకు వెళ్ళుచు దిక్షా పుట్టి సెల్లోనికా అధిపతులను గలియుచున్నది)

(స్టోరివా:— గోనురంగమున జరిపాడుకు 15 మైళ్ల దూరమున సెల్లోనికాకు 85 మైళ్లు పట్టుముగానున్న పురము)

(మొరావ్సు:— సెర్బియనుల గోతు సరిపాడుకు 10 మైళ్ల దూరమున నుండు పురము)

కెయిరో మెడికల్ కు విద్యుద్వాహితము.

కెయిరో, ఆగస్టు 20:— కెన్డా మెక్మాలకే కాక (హాల్బాగు ఆకియ మార్గముగా) టాల్బులహాగీలకు విద్యుద్వాహితములు వృద్ధి చేయబడినవి.

బల్గేరియనులు గ్రీసు దేశపు దేవుల

నాక్రమించుకొనుట.

లండను, ఆగస్టు 20:— బల్గేరియనులు స్ట్రీయా నదికి దక్షిణపునకు స్ట్రీయా, లీసా అను గోతుల వైపు నాక్రమించుకొనిరి. బల్గేరియనుల కావలిగాని తిరిగిగా పోరి ఈ దేవుల నశింపజేయ కొనినదియు, గోతులు వెనుకకు పోవుచున్నారనియు, తెలియుచున్నది. నదికి పడమటి గట్టును బల్గేరియనుల హట్టడి వన అగ్ని వృద్ధియగున వృద్ధమైంది. వర్షం నదికి పడమటి గట్టును ఫిరంగియును విశేషముగా గురియుచున్నది. బల్గేరియనులు స్టోరివానండి ముందుకు సాగుచు మొరావ్సుకు దక్షిణమున సెర్బియనులతో పోరుచున్నాడు.

మెడిటేరేనియన్

మెడిటేరేనియన్ యందు వైద్యసౌకర్యములు

లండను, ఆగస్టు 18:— “లిటిమ మెడికల్ జర్నలు” అను పత్రిక యిట్లు వారీయచున్నది. మెడిటేరేనియన్ యందు వైద్యసౌకర్యముల విషయమునూర్పు తెన్నెలు కమిషను వారు వారీన రిపోర్టునందలి అభిప్రాయము తప్పకుండు, మెడిటేరేనియన్ యందు వారీయగ సౌకర్యములు లేకుండుటచే వైద్యసౌకర్యములకు నాటకము గలిగినదియు నర్ విక్టర్ హార్టీసు గారు వారై రివలేషన్ మాసపత్రికయందు వారీనది. వైద్యవిషయ జ్ఞానమున వారిని కమిషనుగా నియోగించి రివ పత్రిక తీవ్రముగా వారీయచు మెడిటేరేనియన్ యందు వైద్యసౌకర్యమును పోగడుచున్నది.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా.

హార్టి, ఆగస్టు 19:— ఆగస్టు నెలలో మొదటి కక్షమున జైల్లుము సేన తూర్పు ఆఫ్రికాలో చాలమందకు పోయినది. ఏప్రిలు నెలకును జనరలు ములిటగురి సేన ఈ గాండావోని ములిటగుండి బయటకు జర్మను రాష్ట్రమున 850 మైళ్లదూరమున వాగ్రమించినది. ఈ సేన 5 చోట్ల శత్రు సేన నోడించి ఈనెల 12వ తేదీన సెంటుమియెల వాగ్రమించి ముష్టాంశితవృత్తి అంగ్ల సేనల కలిసికొనెను. టాంగి జాతులలో పోరుచున్న జనరలు ఆల్ఫ్రెయ్సు గారి సేన వారై 29 వ తేదీన కిగోడుకుడి లో వాగ్రమించెను. పిమ్మట కిగోడుకుండి యిట్లాడికి పోవుచున్న జనరలు 80 మైళ్లు కక్షమునకుకొనెను. కొనింగుబర్గ ఫిరంగులు తుండు వీరి స్వాధీనమైనవి.

తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధము.

జనరల్ బోథా గారి ప్రకటనము.

పిట్టోరియా, ఆగస్టు 19:— జనరల్ బోథా గారి డిల్లు తెలుపుచున్నాడు.— తూర్పు ఆఫ్రికా రంగమునందు అంతయు మన కక్షములకునే జరుగుచున్నది. మనకు సాధ్యమైనంత వరకు మనకు జనరల్ స్పెల్సు గారికి దోడ్పడినయెడల విషయ లక్ష్య కల్గియును బోథా గారిని. తూర్పు ఆఫ్రికా రంగమున బోథా చుట్టూ సామ్రాజ్య సేనను మిక్రియందలి సేనను వారి ధైర్య సాహసములకు, కష్టములకును వీరిమికిని మెచ్చుకొనిరి. యూనియను సేన తూర్పు ఆఫ్రికా రంగమున జనరల్ స్పెల్సు గారికి దోడ్పడి శత్రువులను త్వరలో నిర్మూలము చేసి అనంతరము త్వరగంగమున తమమిక్రియలకు దోడ్పడవలయునని బోథా గారిని.

తూర్పు ఆఫ్రికా రంగము.

లండను, ఆగస్టు 21:— కిగోడుకు శత్రువులతో జరిగిన పిమ్మట మేము కిగోడుకు యుద్ధమున కిడిటి పట్టుకొంటిమని జనరలు వాండ్ల వెంటున్న గారి సేనావీరమునుండి యొక విశేష ప్రాసెను.

జర్మనీ

మారిస్సు గిల్ట్రాను యుద్ధము.

జర్మనులు తిరువరావతి ను వృత్తుకొనుట.

అమ్స్టర్డాము, ఆగస్టు 19:— నిన్నటి రాత్రి తా మెడిటి మనియు గిల్ట్రాను మురిపకులకు నువ్వ ముఖ్యస్థానముల నుండి కొన్ని రహస్య రంగములను బట్టి వెనుకకు పోతిమనియు జర్మనులు ప్రకటించుకొనిరి.

హూస్టన్ వద్ద చేబల్లెన్ గారు.

అమ్స్టర్డాము, ఆగస్టు 18:— ఇరవరకు, చాలకాలము నుండి శ్రవణము మానుకు గానన్న హూస్టన్ వేట్స్ చేబల్లెన్ గారు బహిరంగముగా జర్మనులకు పోతి యయ్యెను.

సెంథి త్వరగా కావలెనను విజ్ఞప్తి

అమ్స్టర్డాము, ఆగస్టు 21:— మన రాజ్యము శత్రువుల కక్షము కాకముందే సెంథి త్వరగా చేసికొనవలెనని సాంఘిక వాదులు (వాదిన పీటిమముద చాలమంది జర్మనులు కుంతకముల చేసేరని వర్తమానము) ప్రాసెనది.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయనులు వెనుకకు పోయినట్లు

ఒకప్పుకొనుట.

లండను, ఆగస్టు 20:— కాల్పేరియను కక్షములందున్న కాల్పేరియా కొండలపై రవ్యముల తీవ్రముగా పోరికొన్నది. జేటికెట్టుముగా తాము వెనుకకు పోయితిమని ఆస్ట్రీయనులు ప్రకటించిరి.

(జేటి— స్టానిస్లాక్ 45 మైళ్లు దక్షిణముగా ఆస్ట్రీయా యందున్న పట్టుము).

టర్కీ

తురుష్క రంగము

మెడిటేరేనియన్.

సింలా, ఆగస్టు 19:— ట్రెగ్గిన్, యూఫ్రటీస్ నదుల కిరువక్కులకుల సేనాధిపతుల నుండు ముఖ్యులైతే. ఆగస్టు 18 వ తేదీన ఒక చిన్న గురువ్కొనునము, శత్రు సేనలకు నుకల సేన గుర్తుబడినది. తురుష్క లావిమానమును రక్షింప జూచిరి. మన అగ్ని వృద్ధి. వారిని దీక్షిమిచేసి విమానమును భ్వంసము చేసినది. 14, 15, తేదీలలో రాత్రింపుడు మన విమానములు గుమ్మాద్ సాండ్ వద్దకున్న శత్రువుల కట్టడములపై బాంబులు వేసి నురక్షితముగా తిరిగివచ్చినవి.

తురుష్క రంగము.

వెట్రో గొర్రు, ఆగస్టు 19:— కిగోడుకు వాగ్రధిపత్యము అనన్తరమున వాగ్రధిపతి. రవ్యకులమునందు పంక్తి కొంతదూరము వెనుకకు పోయెను. ద మార్చర్ వైపు యుద్ధము తీవ్రముగా నున్నది.

చీనా

చీనా జపానీయుల కలతలు.

వెకింగ్, ఆగస్టు 19:— చెంగ్వియాటంగునంద జరిగిన విషయము విచారించబడినది. ఈ కలతలు ఇక్కడనే తీరినట్లుగా మునునయి, విశదముగా పరిణమింపవలయు తెలియుచున్నది. జపానీయులు నిహ్లాంగులుగా చీనావారి వైరిక కలిరమునకు వచ్చుటయే యీ విషయకరము విషయమునకు కారణమనియు చెంగ్వియాటంగునంద జపానీయులు తమ సేన నుండుటకు వారికి హక్కు లేదనియు చీనా వారముచున్నాడు. చీనా వారి వైరికలు కొందఱు జపానీయుల పోరాడు ఉద్యోగిని చంపుచునని వైరపరిచిరియు, జపానీ వైరికలు అతిని రక్షించుటకు పంపబడిరియు జపానీయులు చెప్పుచున్నాడు.

ప్రాచ్యభాషా పాఠశాల.

లండను, ఆగస్టు 21:— ముంబైలోని ప్రాచ్యభాషా పాఠశాలకు వెనుక ముంబైలో ప్రధానాంగ్లరాజుబాడిగా నుండిన బార్డి జమీనముగాని చీనాసంఘము వారి గర్భముగా నియమించిరి.

ప్రాచ్య దేశమున పోరులకు దక్షిణ ఆఫ్రికా సేన.

లండను, ఆగస్టు 20:— స్టాండన్ దేశములందు పోరులకు దక్షిణ ఆఫ్రికా సేన నొకదానిని సూక్ష్మ విషయము సామ్రాజ్య భిక్షుత్వము వారికి రించుచున్నారనియు, తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధము ముగియవలెనని వచర్యము జనప బడదనియు ఇటీవల వానాన్ బర్గునందు జరిగిన సభయందు పోక టింపబడినది.

THE GREAT WAR.

Bulgarian Offensive Begun: Advance on Kavalla.

BRITISH ZEPPELINS BUILT: THEIR SUPERIORITY.

Nippers Gripping: Mr. Lloyd George on Assured Success.

RUSSIANS APPROACHING HUNGARIAN PLAINS.

NAVAL ENCOUNTER: BRITISH CRUISERS AND GERMAN SUBMARINES LOST.

"NEW INDIA" IN PARLIAMENT: MR. CHAMBERLAIN'S IGNORANCE OF FACTS.

[Reuter's Agency.]

British Front.

British Work in the North.

Enemy Kept in a State of Nervousness.

ALLAHABAD, August 21.

LONDON, August 19th.—One of the Press correspondents at the front invites attention to the northern part of the British line, remarking that no estimates of the enemy's recent losses must be confined to the region of the Picardy battle. Our artillery in the north have been firing day after day in a steady continuous way, cutting the barbed wire over a long stretch of line, keeping gaps open when the enemy tries to close them and laying parapets flat. It has been six weeks of bombardment, trench motor work, mine explosions, fierce raids and every form of attack invented during the two years of war. The enemy have been kept in a state of nervousness as to what may happen next. In contrast to the rare birds that fly over our lines in Picardy, enemy aeroplanes have been searching the back areas in Flanders and Artois for any signs of troops massing against him. At night his flares rise continuously. His riflemen fire in spasms of alarm at any shadows should be creeping towards them. A German official communique mentions the violence of the British bombardment at Wytschaete on La-Basses Canal. Critics dwell on the enemy's growing delay in launching counter-attacks, which, according to his own rules, should be made immediately. Some positions taken by the French have not been re-attacked at all. This is believed to indicate the difficulty in moving forward reserves while all existing forces have already been heavily engaged. — (Pioneer)

Further Advance of British About 800 Prisoners Taken.

LONDON, August 21.

Last night's British communique says:—The British captured the ridge south east of Thiepval and advanced their line half way to Guinchy and to the edge of Guillemont. 796 prisoners were taken.

British Success Maintained. More Trenches and Prisoners Taken.

LONDON, August 21.

A British communique says:—Our line advanced from High Wood to the junction with the French over a frontage of two miles and to a depth of from two to six hundred yards. We also advanced over a front of half a mile between Oillers and Thiepval. Last night's success was maintained in spite of the most determined counter-attacks, except on the extreme right, where the enemy gained a little ground. We hold the western outskirts of Guillemont and the line thence northwards midway between Delville Wood and the Guinchy orchards and north of Longueval. Between High Wood and the Albert-Bapaume road we captured some hundreds of yards of trench and advanced three hundred yards east of Mouquet Farm capturing several hundred prisoners.

The British Advance. Friday's Gains.

LONDON, August 21.

The following is the text of last night's British communique:—Yesterday's operations were at various points from Thiepval to our extreme right south of Guillemont, a distance of eleven miles, and were most successful. We captured the ridge south-east of and overlooking Thiepval and the northern slopes of high ground north of Pozieres, whence an extensive view eastward and north-eastward is obtained. We hold the western edge of High Wood and enemy trenches extending half a mile west of the wood. We advanced our line half way to Guinchy and to the edge of Guillemont, where we hold the outskirts, including the railway station and quarry, which are of considerable military importance. 796 prisoners were counted up to four in the afternoon, including sixteen officers. We further advanced to-day north-east of the Pozieres-Bapaume road. Enemy artillery bombarded our positions, but there were no hostile infantry attacks. The enemy also shelled the vicinity of Vierstraat, Ypres and Hill 60.

THE WEEK-END FIGHTING.

One of the Most Important Battles of the Western Offensive.

LONDON, August 21.

Reuter's special correspondent at Headquarters in France wires that the week end fighting developed into one of the most important and successful battles of the western offensive. "Besides satisfactorily progressing towards complete mastery of the ridge, we captured a thousand prisoners, many machine guns and much material. Several formidable strong points were destroyed and the way prepared for further progress. We are most

successful in the neighbourhood of the Leipzig redoubt and Martinpuich. The enemy's morale was badly shaken under incessant terrific punishment. A whole squad of Saxons deserted, unable to face the music.

A Successful Naval Air Raid.

LONDON, August 21.

It is officially announced that naval aeroplanes dropped forty-eight bombs on ammunition dumps at Lichtervaelde. Large fires ensued. The aeroplanes returned safely.

British Gains Extended. Enemy Attack Repulsed.

LONDON, August 21.

A British communique says:—North-west of Bazentin-le-Petit we further extended our gains. A hostile attack at Martinpuich was repulsed.

The enemy's artillery is more active. We extended our gains north-west of Bazentin-le-Petit by means of small local enterprises. The German trenches here were greatly damaged and full of enemy dead. An enemy attack at Martinpuich was repulsed as completely as yesterday's.

No Attempt By the Enemy.

LONDON, August 21.

General Haig this afternoon reports local bombing encounters occurred at some points on our front between the Somme and Ancre last night, and that the enemy made no serious attempt to recover the ground we captured on Friday.

British Gain Enemy's Trenches.

LONDON, August 21.

General Haig, in communique last night, reported that strong enemy attack near High Wood succeeded in reaching our line, but was immediately driven out. North of Bazentin-le-Petit, we have gained further portion of enemy's trenches.

The New British Front.

LAHORE, August 21.

LONDON, August 18th.—An unofficial statement from Paris that the British had taken Mouquet farm is attributable to the misreading of a British despatch. The correct front places us 2,000 yards from Thiepval and Courcellette 1,500 yards from Martinpuich, 1,000 yards from Guinchy and much nearer Guillemont. — (C. and M. Gazette.)

LONDON, August 21.

The communique from General Haig this afternoon says: After heavy bombardment and three bombing attacks made against High Wood all of which were easily repulsed, we withdrew some covering patrols before strong enemy detachments but latter were unable to progress when they came under our fire west of the wood.

PETROGRAD.—It is officially announced that we have captured Jablonitz 25 miles southeast of Jablonitz pass.

Sea Warfare.

North Sea Naval Affair.

Two British Cruisers and German Submarines Sunk.

LONDON, August 21.

The Admiralty announces that the German high seas fleet came out on Saturday, but avoided battle with considerable British forces and returned to port. The cruisers "Nottingham" and "Falmouth" were submerged while searching for the enemy. All the officers of the former were saved, but thirty-eight men are missing. All on board the "Falmouth" were saved. One German submarine was destroyed and another was rammed and possibly sunk.

An Encounter Between Patrols.

LONDON, August 21.

The North Sea fight was mainly an encounter between patrols, the big ships apparently never getting into contact, since the Germans retired when warned by their screen of patrols.

Italian Steamer Sunk.

LONDON, August 21.

The Italian steamer "Stampalia" has been sunk.

LONDON, August 21.

The British steamer "Swedish Prince" has been sunk.

TELEGRAMS.

French Front.

Quiet Day on French Front.

Bad Weather Interfering

LONDON, August 21

PARIS.—A communique says: North of the Somme, apart from an isolated operation which ejected the Germans from the trench in which they gained a footing last night north of Maurepas, the day was quiet. Our troops actively consolidated the conquered ground. Bad weather interfered with artillery. There was a sharp artillery duel on the right of the Meuse.

Enemy Counter-Attacks.

Smashed by French Counter-Offensive.

LONDON, August 21

A French communique says:—The enemy during the night delivered violent counter-attacks against the positions captured recently in the region north of Maurepas to Clery, which we smashed by machine-gun fire and energetic counter-offensives, the enemy only gaining a small piece of trench. The Germans twice attacked north-east of the Avocourt redoubt and Hill 304, but were forced back at every point. Obstinate fighting continued on the right bank of the Meuse. The whole of Fleury is now in our possession after desperate fighting in spite of counter-attacks in which the enemy suffered bloody losses.

German Admission.

AMSTERDAM. A German communique reluctantly admits last night's success and adds that the Germans withdrew from a salient between Guillemont and Maurepas according to plans.

LONDON, August 21

PARIS.—This afternoon's communique says:—A powerful German attack against Fleury has been repulsed with serious losses. The attack was accompanied by liquid-fire and was checked by a curtain of fire and rifle fire. There has been violent artillery, firing on the Somme. We took six fieldguns, in the wood we carried yesterday between Maurepas and Guillemont. Operations are proceeding over the entire front of the Eastern army.

Eastern Front.

Russian Operations in Asia.

Heavy Fighting near Diarbekir.

LONDON, August 21

PETROGRAD.—The enemy have assumed the offensive at Kirlobana. Russian advance guards fell back somewhat. There is heavy fighting in the direction of Diarbekir.

Austro-German Stand in Galicia.

Position of Opposing Armies.

LONDON, August 21

The enemy in Galicia is apparently firmly holding his wings sixty miles apart. An Austrian communique speaks of violent assaults by masses of Russians for twelve hours continuously against General Boehm Ermolia's northern wing. It admits that trenches have been penetrated at various points, but only temporarily. General Sakharoff in this region is fighting only three miles ahead of the ground he won before the retirement of General Bothmer further south. The position at Halicz bridgehead is also unchanged. Here the enemy is desperately striving to hold the bridgehead on the Dniester.

The Russian Advance.

Another Village Captured.

LONDON, August 21

PETROGRAD.—A communique says:—The enemy are active in Volhynia east of Brody and south of Pripiet. They have everywhere been repulsed. The Russians in the neighbourhood of Ichirivtsche on the Stokhod broke the enemy's front and captured the village of Toboly, taking 220 prisoners.

ENORMOUS ENEMY LOSSES.

Deadly Work by Russian Cavalry.

Russians Nearing Hungarian Frontier

LONDON, August 21

PETROGRAD.—Enemy losses in the fighting which resulted from the Russian crossing of the Upper Sereth averaged seventy per cent. An Austrian detachment of five thousand mustered three hundred after an attack lasting two days. Nineteen hundred were captured and the remainder killed or wounded. The majority were dead, being bayoneted in close fighting. A feature of the battle was a charge of the Russian cavalry, which galloped one and a half miles and plunged into the flank of the German infantry hastening to support the Austrians, and practically exterminated a German regiment just from Verdun and two battalions of Austrian Jaeger. They pursued the remainder to the trenches, where the majority were cut up. Only a few prisoners were taken.

Austrian and German communiques mention that General Bothmer is employing Turks.

The Russians are close to the Hungarian frontier, which they have not yet crossed. They are advancing by the Jablonitz or Koraszmezo Pass, which is the main route from Kolomea to Debreczen in the plains of Hungary.

The Meaning of the Lull.

RUSSIANS PREPARING FOR NEXT GREAT BLOW

LONDON, August 21

A telegram from Petrograd says:—The comparative lull on the Russian front does not signify the ceasing of the offensive, but is the natural result of the bigness of the Russian success. The enemy at some points have retreated from twenty to thirty miles destroying bridges which the Russians are busy reconstructing and simultaneously regrouping their armies with a view to the next blow. General Bothmer's new positions on the Zlota Lipa are outflanked by the Russians operating north of the Dniester.

TELEGRAMS.

Austrians Admit Retirement.

LONDON, August 21.
An Austrian communique admits their retirement west of Zlaté after violent Russian attacks against the Chocimura ridge in the Carpathians.

The Autonomy of Poland.

Probable Austro-German Declaration.

LAHORE, August 21.
LONDON, August 20th.—There are indications that an Austro-German proclamation establishing Polish autonomy is imminent. Petrograd messages suggested Russia will probably anticipate this.—(C and M Gazette) Special Cable.

Russian Strategic Plans.

EFFECT OF ALLIED CO-OPERATION.

LAHORE, August 21.
LONDON, August 19th.—The Russian strategic plans are disconcerting the Germans, who were induced to reinforce Kovno, and Lemberg but find the Russians instead rapidly advancing on the Carpathian passes. The Austrians are demoralised and the Hungarian population much disturbed. The allies in the west greatly aid the strategic plans by holding the main German forces, killing their offensive power, and striking heavy blows, thus reducing the German morale, which is always weak unless attacking.—(C and M Gazette) Special Cable.

LONDON, August 21.
PETROGRAD.—The official announcement says:—We are advancing in the region of Stokhod where on the 18th and 19th we captured 1350 prisoners, 18 machine-guns and other war material.

Village of Toboly Retained.

LONDON, August 21.
PETROGRAD.—A Russian communique says:—On the Stokhod we retained the village of Toboly after it had frequently changed hands. Two hundred Austrians were sabred by a Cossack charge and six hundred captured on the heights west of Jostopolitz-Loromenka has been occupied.

Balkan Front.

Fighting in the Balkans.

Struggle for a Village.

LONDON, August 21.
PARIS.—A telegram from Salonika says:—An enemy attack was held up by the allies three miles from Florina. The Bulgarians and Germans attacked the village of Dozeli, which changed hands several times. An intense artillery duel is in progress.

Allies Extend their Front.

LAHORE, August 21.
LONDON, August 19th.—The "Morning Post's" Athens correspondent states that Allies have permitted the re-occupation of Kavalla under slight supervision. Smuggling towards Bulgaria has been stopped by the extension of the Allied front to eastern Macedonia.—(C and M Gazette) Special Cable.

A Bulgarian Attack.

Repulsed by Serbians.

LONDON, August 21.
SALONIKA.—It is officially announced that the Bulgarians attacked along the Serbian front. The Serbians counter-attacked, driving the enemy back to their original positions with enormous losses.

Bulgarians Occupy Greek Forts.

LONDON, August 21.
On the east bank of the Struma the Bulgarians have occupied the Greek forts of Starchina and Lisee the Greeks retiring. It is alleged, after a collision with Bulgarian patrols. Bulgarian attacks on the west bank have been repelled by our fire. There has been lively cannonading on the west bank of the Vardar. The Bulgarians advancing from Florina are engaged with the Serbians southward of Monastir.

BRITISH LINE ESTABLISHED.

Cavalry in Touch with Enemy.

LONDON, August 21.
A British official message from Salonika says:—We have established our line west and north of Bekerli and Odessa south of Dozeli, where we repulsed counter-attacks. Our cavalry is in touch with the enemy on the Struma front.

A Significant Paris Communique.

Bulgarians Taking Offensive.

LONDON, August 21.
Very significant communique is issued in Paris regarding the Macedonian front showing that fighting is general along almost the whole line from Monastir to Kavalla. Bulgarians are everywhere taking offensive except near Doiran where the British and the French have captured and hold the important position of Doldzeli village against very violent Bulgarian counter-attacks. Bulgarian patrols, proceeding small Bulgarian forces are approaching Kavalla. Elsewhere numerous Bulgarian attempts to advance have been stopped by allied fire.

Egyptian Front.

The Operations in Sinai.

Extent of Enemy's Defeat.

LONDON, August 21.
General Murray estimates the strength of the enemy in Katia operations at eighteen thousand, of which they lost half in casualties, including 3,920 prisoners. Immense captures of war materials were made, including a Krupp seventy-five millimetre mountain battery, with four thousand rounds, machine guns, 2,300 rifles, a million cartridges and five hundred camels. The enemy burned their huge stores.

TELEGRAMS.

Mesopotamian Theatre.

Situation Unchanged in Mesopotamia.

A Fokker Destroyed

The situation remains unchanged on both the Tigris and the Euphrates lines. On the 18th August there was an aerial combat which resulted in an enemy Fokker being brought to the ground behind the Turkish lines. The Turks attempted to save the machine, but were driven off by artillery fire, which also destroyed the Fokker. During the night of the 14th and 15th August the enemy's hangars near Soumaran Sond were bombed by our aeroplanes all of which returned safely.

African Theatre.

The War in East Africa.

General Botha's Communique.

LONDON, August 21.
PRETORIA.—General Botha, in a communique says that things in East Africa are going as well as possible. If we continue to assist General Smuts completely to our utmost the end of the campaign is in sight. He pays a tribute to the enthusiastic and hearty co-operation of the forces from the Union, India, Europe and elsewhere in overcoming stupendous difficulties and hardships, and appeals to the Union to maintain an adequate flow of recruits to enable General Smuts to crush the enemy swiftly and decisively and free South African troops to assist their gallant comrades in Europe.

Kidete Occupied.

LONDON, August 21.
Reuter's Representative at General Vandevanter's Headquarters wires:—We have occupied Kidete near Kilossa after determined stand.

The Belgian Advance.

Some Striking Details.

LONDON, August 21.
HAVRE.—A communique says that the first fortnight in August marked a fresh advance by the Belgians on the whole front in East Africa. General Molitor's brigade starting from Lutobo in Uganda at the end of April has now penetrated three hundred and fifty miles into German territory and defeated the enemy in five actions. It occupied St. Michael on the 12th inst. establishing contact with the British force from Mwanzi. General Oson's brigade operating on the Tanganyika occupied Kigoma and Ujiji on July 29th and subsequently sixty miles of German railway from Kigoma to Butshazi. The booty includes two of the "Königsberg's" guns.

S. African Troops For France.

Imperial Government Favours Scheme.

LONDON, August 21.
At a meeting at Johannesburg it was announced that the Imperial Government strongly favours the establishment of a South African division for Flanders, but that nothing will be done until the conclusion of the East African campaign.

War in Africa.

Attack on Portuguese Colonies.

LONDON, August 21.
LOWENCOMARQUES.—It is officially announced that on the 15th instant, the Germans attacked the Portuguese convoy on the Rovuma river separating German and Portuguese colonies. Germans were driven back with heavy loss to their own bank. The Portuguese had five casualties.

Great Britain.

Madras Government and 'New India.'

LONDON, August 21.
Replying in the House of Commons to Mr. Snowden Mr. Chamberlain said that he was not prepared to interfere with the action of the Government of Madras regarding the paper "New India." He was not aware that every Indian paper of standing had protested or that the action had created indignation throughout India.

Explosion in Munitions Factory in Yorkshire.

Serious Loss of Life.

LONDON, August 21.
It is officially announced that an explosion has occurred in a munition factory in Yorkshire. It is believed that there has been serious loss of life but no details have yet been received.

Industrial Commissioner Ill.

LONDON, August 21.
Sir Horace Plunkett is seriously ill, and it is not certain whether or not he will be able to participate at the opening of the Industrial Commission.

Mr. Lloyd George on the War.

The Nippers Gripping.

LONDON, August 21.
Mr. Lloyd George, speaking at Criccieth, said he was satisfied with the way things were going. He felt for the first time in two years that the nippers were gripping, and we should hear a crack, when we should be able to extract the kernel. The vigour of our demands would be proportionate to the undreamt of sacrifices made by Great Britain. We must have a complete unchallengeable victory that would be a warning to kings and their counsellors of the reckoning demanded by civilised nations for their outrages and which would let us have done with war now and for ever.

King George and the Army.

ALLAHABAD, August 21.
LONDON, August 19th.—The King has inspected not only the new army in the field but units under training. The

TELEGRAMS.

series of inspections marks an era in military history, for no King of England had ever reviewed such forces. The remarkable growth of regiments is a great feature ('Pioneer').

Lord Derby on the War.

Military Leaders Satisfied

LONDON, August 21.
Lord Derby, speaking at Stockport, said the war was going in our favour. Military leaders were absolutely satisfied with the progress of events.

Mesopotamia Commission's Sitting.

LONDON, August 21.
The Mesopotamia commission held its formal sitting in the House of Lords to-day.

Governor of School of Oriental

Studies Appointed.

LONDON, August 22.
Mr. George Jamieson, Ex-Consul-General at Shanghai has been appointed Governor of the School of Oriental Studies on the nomination of the China Association.

The Case of the Medical Officers

LONDON, August 21.
The "British Medical Journal" states that it has received a letter from Sir Victor Horsley, dated July 5th which was intended to prevent the case of the responsible medical officers in Mesopotamia being prejudiced by the report of the Vincent Commission and to show that the failure of the medical arrangements in Mesopotamia was due to defective transport. The journal severely criticises the appointment of Commissioners not possessing medical knowledge, and pays a high tribute to the services of the medical officers in Mesopotamia.

Facilitating Conduct of the War.

IMPORTANT NEW REGULATIONS

LONDON, August 18.
Additional Defence of the Realm Regulations prohibit the use of petrol, charabanc, excursions, and the holding of fairs likely to impede the production and transport of war material, whistling for cabs which may disturb the wounded, and the entry into Ireland of aliens or British subjects who have arrived since March 1st from Overseas. The regulations also empower officials to demand information from traders as to their stocks with a view to preventing corners.

British Zeppelins.

Superiority Over the German Machines

LONDON, August 21.
The first mention of British Zeppelins is made in articles in newspapers describing the flights of great marvellously rigged and very speedy airships. Neutral Skippers who are constantly seeing German Zeppelins consider the British to be superior, better handled and less cumbersome.

The Renegade H. S. Chamberlain.

LONDON, August 21.
AMSTERDAM.—The notorious renegade Houston Stewart Chamberlain has become a German.

Big Jute Fire at Cadiz.

LONDON, August 21.
Four thousand bales of jute from the steamer "Langholm" have been burned at Cadiz.

Obituary.

LONDON, August 21.
The death of Mr. John Bythell, ex-Chairman of the Manchester Ship Canal, is announced.

Death of a General.

LONDON, August 21.
MONTREAL.—The death of Major General Fredrick Henson is announced.

France

The Franco-British Alliance

CORDIAL MESSAGES BETWEEN RULERS

LONDON, August 21.
On the occasion of President Poincaré's birthday H. M. King George has sent a telegram congratulating the President and expressing confidence that the British and French troops in co-operation will ensure the success of the common cause. President Poincaré has replied thanking His Majesty and expressing confidence that the close co-operation between the two countries is a pure pledge of victory.

Germany.

Petition for Speedy Peace.

LONDON, August 21.
AMSTERDAM.—The 'Vorwaerts' says that the Socialists petition for speedy peace without territorial conquests has been signed by numerous people in Germany.

LATEST TELEGRAMS.

Capture of a Wood.

LONDON, August 21.
PARIS.—Last night's communique said north of Somme the French carried strongly fortified wood between Guilleumont and Maurepas capturing much material. French batteries have been active on the whole of the Somme front. The enemy violently bombarded Fluery.

Obstinate German Attacks.

PARIS.—This afternoon's communique says—The night was calm on the Somme. Obstinate German attacks against Fluery and Thiaumont were bloodily repulsed.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

I SIMLA, August 21.
The following telegram, dated the 19th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Only minor infantry engagements in the vicinity of Pozieres, where the British line is being consolidated, are reported from the British front.

The French resumed their offensive on the Somme. Gains from Hardecourt to the river were completed and considerably enlarged. North of Maurepas they carried a whole line of the enemy trenches on a front of one mile. South of Maurepas the French took all the German positions east of Maurepas—Glery road of a width of one mile to a depth of 500 yards. Maurepas itself is partly occupied by French and partly by Germans. The French also captured the whole net work of powerfully fortified trenches south of Belloy-en-Santerre, south of the Somme.

From the Verdun front only a fairly lively bombardment is reported.

The Germans have 122 divisions on the western front, that is, about two-thirds of the total German forces in the field. About 20 divisions are opposite the French and the British on the Somme and 20 at Verdun.

The Italians made a further advance on the Carso plateau east of Gradisca.

The Russian Offensive.

The Russians have occupied the western Ziota Lipa at some points south of Bizezany, but the enemy by counter-attacks in checking their advance in that direction. The Russians are fighting their way along the north Dniester towards Hajicz, and west of Stanislaw have occupied Solotwina. The Russians are also advancing in the Carpathians south of Delatyn. The total captures by the Russians in the operations commencing on the 4th June and resulting by the 12th August in the capture of the whole Austro-German position, stretching from the river Pripiet to the Rumanian frontier, amounts to 7757 officers, 350,845 men, 405 guns and 1,326 machine guns. This reduction in the total combatants makes the problem of reforming the front of sufficient length and strength in the face of unceasing attack by superior forces exceedingly difficult for the Germans and Austrians, and a division of the Austrian defensive from the German defensive may prove the principal result of the Russian offensive.

II

SIMLA, August 21.

The following telegram, dated the 19th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Combined pressure of the Allies on all fronts upon the Central Powers continues to be exerted. The British, in conjunction with the French, advanced on Maurepas and have pushed forward west and south west of Guillemont. The British captured 300 yards of trench, 300 yards in front of the previous position west of Foureaux wood and 100 yards of a trench north-west of Bazentin.

The Germans delivered a series of determined counter-attacks north-west of Pozieres. Six lines of infantry advanced on a board front and in considerable force, but did not succeed in entering the British lines at any point, and were thrown back with very heavy losses.

The French artillery resumed its destructive fire on fortified positions north and south of the Somme, but no infantry engagement took place, and nothing important occurred in the Verdun region.

Italian artillery has been active against the enemy lines on the lower Isonzo.

Infantry and artillery fire is raging along the entire Russian front. The enemy counter-attacked at many points, but were repulsed.

The French have captured some Bulgarian defensive works on the south-west side of Lake Doiran.

General Smuts, advancing from north, has reached within 25 miles of the central railway at Mrogoro. Col. Van Derventer, has occupied Mapua and is advancing on Klossa.

An important Arab town, Bagamotta, 31 miles north of Dar-es-Salam, has been occupied by naval forces.

III

The following telegram dated the 19th inst., has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British and the French were engaged over the whole front from Pozieres to the Somme. The British captured several strong positions, gained ground towards Guinchy and Guillemont and captured 200 prisoners.

The French dislodged the Germans from the greater part of Maurepas and occupied a hill to the south-east. They also advanced east of the Maurepas-Glery road.

Before Verdun the French, after a violent fight, drove the Germans out of the remaining portion of Fleury, which they had occupied, though some enemy troops still maintain themselves in a small heap of ruins at the eastern edge of the village. The French also made appreciable progress between Thiaumont and Fleury, drove the enemy from two fortified redoubts north-west of Thiaumont work, and also progressed in the vicinity of the road to Vaux Fort.

The situation in Gorizia area on the Carso plateau is unchanged.

The Russians have driven back with enormous losses considerable enemy forces, including Turks, which took the offensive west of Podhajec on the Ziota Lipa front. The Russians also occupied Story Lyslee west of Stanislaw, south of the Dniester, and made slight further advance towards the crest of the Carpathians by the Jablonica Pass.

The enemy have occupied Florina in Greek territory 16 miles south of Monastir.

The Russians have repulsed a Turkish offensive west of Lake Van and have been engaged with considerable Turkish forces south-west of Lake Urumia at Kala Passova.

TELEGRAMS.

Railway Congestion.
Punjab Chamber of Commerce Letter.

DELHI, August 21.

The Punjab Chamber of Commerce has sent a letter to the Railway Board on railway congestion, in the course of which it says:—The Committee (of the Punjab Chamber of Commerce) understand that it was the diversion of the coal traffic from sea to rail that was mainly the cause of the congestion that took place last year and early this year. This coal traffic it has been pointed out, is mainly long distance traffic and the Committee understand that it has been proposed to raise the rates in order to compensate the railways concerned. It is seen from the figures of the earning of the railways that traffic slacks off in the months from June to November. Something has, therefore, to be done to induce the movement of coal to be brought in as early in these months as possible so that stocks will have accumulated by the end of the year sufficiently large to meet the demand from industries through the produce season. This the Committee think can be brought about by the owner on special rates for the carriage of coal from June to say the 15th of November. To obtain any practical result from this suggestion it would be necessary to inform the public without delay, because the stocking of coal involves the locking up of money and finance and other arrangement obviously have to be made by merchants and manufacturers to make it possible.

Calcutta.

The Loyalty of Marwaris.

CALCUTTA, August 21.

This evening Sir Kailas Chandra Bose presided over the annual meeting of the Marwaris Sahayak Samiti at which all prominent Marwaris were present. The Secretary of the Samiti gave an account of the working and activities of the Samiti during the last year and said the Samiti spent Rs. 42,000 during the year for relief of distress of which over Rs. 20,000 was spent for affording relief to famine stricken people in Rajputana. During the year four schools were established in Rajputana which were all doing good work. The Samiti provided 16,900 families with food during the distress caused by floods in East Bengal. The charitable dispensary attached to the Samiti treated more than one lakh and thirty thousand patients during the year.

On the motion of Mr. D. P. Kaithan the name of the Samiti was changed into the Marwari Relief Society and it was affirmed that the institution had nothing to do with politics.

Sir Kailas then addressing the meetings said that recently fault had been found with some Marwari young men by the Government who suspected their loyalty. He could not say whether the suggestion of disloyalty was without foundation. At any rate the suggestion of disloyalty brought bad fame to the Marwari community. He hoped that the contagion would not spread but would disappear. He appealed to them to be loyal to the Government and devoted to the Crown. He was not a Hindu who was not loyal. He suggested that in the interest of the schools started by the Samiti, they should establish a text book committee who would select such books as would create in the minds of the boys a strong feeling of loyalty and devotion to the throne, and faith in their religion.

Calcutta University.

Debate on the Budget.

CALCUTTA, August 21.

A meeting of the Senate was held this evening at the Senate House, Dr. D. P. Sarbadhicary, vice-Chancellor, presiding. There was a large attendance of Fellows. Two important items in the list of business were the presentation of the budget estimate for 1916-17 and the resumption of the postponed debate on the motion of Prof. C. J. Hamilton urging the foundation of a University College of Science similar to University Law Colleges. The debate on this motion was, however, not proceeded with, as the time of the House was taken up by the debate on the budget, but will be resumed at the next meeting of the Senate. Sir Asutosh Mukherjee, President of the Board of Accounts, presented the budget estimate for 1916-17 and explained the various items. He regretted that the Syndicate had not exercised sufficient caution in the matter of expenditure last year. If the Syndicate would only cautiously administer the funds for the coming twelve months, the University's financial prospects would be fair and there would be no room for anxiety. No new scheme involving expenditure shall be taken up, however captivating it might be. He announced that Dr. P. C. Ray would join the Science College very shortly and Mr. C. V. Raman would join it on the 1st November. An animated discussion followed in which many European members took part. Mr. Archibald, Principal Dacca College, seconded Sir Asutosh's motion for the adoption of the budget statement, urged the necessity of maintaining good relations between the University and the Government of India. Dr. Howells and Mitchell expressed surprise that the University College of Science should be without a principal or a business head. The latter said that the University to be a self-respecting body should have ample funds. There was an important source from which they would get funds. Why not raise the examination fees of candidates? That would bring a considerable sum to the coffers of the University. Sir Gurudas Bannerjee said that if Dr. Howells had known the condition of Indian students, and their difficulty in giving money to pay examination fees as they were at present, he would not have ventured to make such a proposal. Dr. Dwarkanath Mitter, Professors Mahalanobis and J. R. Bannerjee, in reply to the observation by Dr. Howells that the College of Science was without a principal or business head said that the College was not in need of a highly paid principal, as Sir Asutosh Mukherjee being on the governing body directed the affairs of the College and examined minutely the details of the College. Sir Asutosh Mukherjee in reply to the criticisms in the budget said that he was glad that the budget was not subjected to scathing criticism. Regarding the Science College he said that Dr. P. C. Ray and Prof. C. V. Raman were themselves successful business men who would efficiently manage the affairs of the College without the assistance of a principal. Besides the University had no money to appoint a principal. Even if he could command funds, he would

TELEGRAMS.

rather appoint two more professors than have a principal. He agreed with Mr. Archibald that the University's relations with the Government of India should be very cordial, but difference of opinion should be tolerated on both sides and should not cause irritation.

The Vice-Chancellor in winding up the debate said that, the condition of Indian students was very hard, and Dr. Howells' suggestion of raising examination fees would operate very badly on students if given effect to. As regards the relations with the Government, the Vice-Chancellor said that never were relations more cordial than now. The budget was adopted unanimously.

Double Company of Bengalees.

Military Authorities and the Experiment.

ALLAHABAD, August 21.

It is understood that the Military authorities will make all practicable arrangements to ensure that the experiment of recruiting in Bengal shall have every chance of proving a success. The General at Khat and the Officer Commanding the 55th Division to which the Double Company will be attached, have been requested to give the recruits all consideration consistent with discipline, having regard to the fact that they will be far from their own country and under entirely strange conditions. Recent recruitment among certain special classes of Indians which do not usually contribute men to the army has proved generally successful and the outcome of the Bengal experiment will depend entirely on the recruits themselves.

THE MESOPOTAMIA COMMISSION.

H. E. Sir Beauchamp Duff to Give Evidence.

SIMLA, August 21.

His Majesty's Government have decided, at the request of the Chairman of the Statutory Commission, which has been appointed to enquire into the conduct of operations in Mesopotamia, that General Sir Beauchamp Duff, vice-governor General to the King, Commander-in-Chief in India, should return to England to give evidence before the Commission. The Commander-in-Chief will under statute vacate his office on his departure from India, and on the advice of the Secretary of State for War His Majesty has been pleased to appoint to the post Lieutenant-General (Temporary General) Sir C. O. Monro, G. C. M. G., K. C. B.

Burma.

Burmah's Salutations.

To the President of French Republic.

RANGOON, August 21.

The following letter, dated the 20th August has been received by the French Consular Agent, Rangoon, from the Private Secretary to the Lieutenant-Governor:—"On the occasion of the birthday of the illustrious President of the French Republic, Sir Harcourt Butler offers his compliments and felicitations with a deep sense of admiration for our noble French allies and brothers in arms on the field of battle and profound veneration for the illumination which la France has ever given the civilised world. His Honour the Lieutenant-Governor on behalf of la Birmanie, tenders through you his respectful salutations to Monsieur le President." The letter has been suitably acknowledged by Mr. Scott and telegraphed to the proper quarter.

Bombay.

Sale of Bombay Cotton Mills.

BOMBAY, August 21.

It may be remembered that at a special meeting of the shareholders of the Empress Spinning and Weaving Co., Imperial Cotton Mills Co., Connaught Mills Co., and James Greaves Mills Co., for which Greaves, Cotton, and Co. were agents, it was resolved to carry the companies into voluntary liquidation and Sir Sassoon David and Mr. W. T. Green were appointed liquidators. The Mills were put up for sale by auction but as offers were less than the "Reserve bid" they were not accepted and sealed tenders were invited for the purchase of Mills. These tenders were opened on Friday and it was found that highest tender for the purchase of the four mills in lot was for Rs. 35,54,000 from Sir Sassoon David and it was accepted. The next best tender was from Messrs. E. D. Sassoon and Co. for Rs. 30,00,000. It is understood that Sir Sassoon has purchased the mills on behalf of a syndicate consisting of Sir David Sassoon and Co. Sir Cawasji Jehangir and Co., Sir Currimbhoy Ebrahim and Co., Sir Ebrahim Rahimullah and Co., Messrs. Ramnarayan Harmandraj and Co., Messrs. Golamhussein Azam and Co., Sir Shapurji Barucha and Tullockchand and Co. and Mr. Jamsetji A. Wadia and others.

Oriental Institute in Bombay.

BOMBAY, August 21.

At the anniversary of the death of the famous Avesta scholar, Mr. K. R. Cama it was stated that the movement set on foot to perpetuate his memory by establishing an oriental institute for promotion of oriental studies has now materialized. Funds amounting to rupees one lakh and ten thousand have been collected, of which one lakh was the gift of the great Hindu philanthropist, the late Mr. Damodar Govardhandas Sukhadwallah. The institute will be made a centre of many-sided activities in oriental scholarship by endowing a few fellowships, and offering facilities to existing societies already engaged in such work. Mr. Cama's valuable private library of oriental literature has been presented to the institute.

Cotton and Silk Mills Auctioned.

At Poona.

POONA, August 21.

The Poona cotton and silk mills were put up to public auction to-day. Only two bids were made, namely of Rs. 5,10,000 and Rs. 5,20,000, the latter by Tarachan Ramnath, merchant, Poona City. As the highest bid did not reach the reserve bid made by Raja Sivlat Mutli, one of the mortgagees, the auction was postponed for a fortnight.

TELEGRAMS.

Bombay Share Market.

BOMBAY, August 21.

The market in Cotton Mill shares kept steady to-day the rates keeping steady in certain shares and advancing in others. Centrals declined to Rs. 2,455 and Colaba Land and Mill shares to 1,450. Crescents were steady at Rs. 1,400 and Currumbhoyas declined to Rs. 377½. Pambhoyas declined to Rs. 687½. Indore Malvas were quiet at Rs. 400. Indian bleaching was quiet at Rs. 185. Phoenix advanced to 195 and Madhowjis were steady at Rs. 1,410. Standards were firm at Rs. 1,620. Swedesbhis were quiet at Rs. 1,855. In Bank shares the Bank of Bombay was firm at Rs. 1,550 and the Bank of India at Rs. 750. In Miscellaneous shares Bombay Burmas were firm at Rs. 1,010. Tata Hydro were quiet at Rs. 1,435. Tata Iron and Steel ordinary were firm at Rs. 2,42½ and Deferred advanced to Rs. 1,590. Tramways declined to Rs. 997½.

5 per cent. Government paper was quiet at Rs. 75 and small pieces at Rs. 75½ for buyers in big lots. Davids were firm at Rs. 542½ and Tata Mills at 500.

United Provinces.

Dacoity by Policemen.

Conviction Appealed Against.

ALLAHABAD, August 21.

At the Allahabad High Court appeals have been filed in the dacoity case in which the accused were policemen. The Sessions Judge of Jhansi convicted Ghaforuddin, head constable, Mian Sahib and Jodhan Singh, constables and Munshi Lal Khatri on a charge of dacoity, and sentenced Ghaforuddin and Munshi Lal to four years rigorous imprisonment, Jodhan Singh to 3 years and Mian Sahib to two years rigorous imprisonment. The dacoity was of an unusual description. Munshi Lal got up a gambling party on the night of the 11th June, 1916, and he lost heavily. He left the place in the small hours of the morning, while the others of the party slept in the house. Towards morning the house was raided by Munshi Lal and the three accused policemen, while two other policemen, who have not been identified, stood on guard at the door. By use of threats and a small amount of personal violence the winners were made to pay the money they had on their persons.

South India.

Sir Ratan Tata's Gift.

COTACAMUND, August 21.

Passing the calling of the public meeting suggested in a resolution of the Cotacamund Municipal Council, with a view to suggesting to Sir Ratan Tata that his gift may take the form of a Town Hall for Cotacamund, a somewhat well attended meeting, comprised mostly of Indians was held in the Brecks School Hall this afternoon, with Mr. W. M. Theobald in the chair. Six speakers came forward and made various suggestions, namely, a Cosmopolitan Club, an Industrial Institute, a Reading Room, a Town Hall, etc. Mr. Pattamali then addressed the meeting, pointing out that all the suggestions put forward were being supported in the proposal that was going to occupy the attention of the public meeting, which would be very much more representative in that it was to be convened by the Chairman of the Cotacamund Municipal Council on a resolution passed at the last meeting of that Council. Mr. Theobald in a few words explained to the meeting that all their wishes seemed to be contained in the proposal that the general public wanted to send forward, namely the provision of a Town Hall that would have a reading room and other attractions, where all could meet on an equal footing. Eventually a resolution was proposed to the effect that this meeting of citizens wished to convey to the convenor of the larger meeting their wishes to the effect that they were in favour of Sir Ratan Tata being approached with a view to his permitting of his gift taking the form of a Town Hall for Cotacamund. Those present were asked to vote on the resolution, which was carried by over a hundred, 6 voting against the proposal. The President was asked to communicate this resolution to the convenor of the larger meeting.

INTENTION OF THE DONOR.

With a reference to the Cotacamund telegram stating that the Municipal Council considered with great pleasure the proposal of Sir Ratan Tata to present his property "Harrow on the Hill" with a sum of money for the public benefit of Cotacamund an Associated Press representative on enquiries was informed that the gift is not intended solely for the benefit of Cotacamund. It is intended to benefit the whole of India. Sir Ratan Tata has advertised the gift in daily papers in Bombay, Calcutta and Madras with a view to invite opinions as to the best way in which the offer could be utilised. A committee has been formed in order to consider the opinions offered from various quarters, and they will finally decide how the gift is to be utilised.

BRIEF TELEGRAMS.

Letters patent have been issued appointing Mr. Justice Wilson as permanent Judge of the Allahabad High Court.

The P. and O. steamer "Khiva" which left Bombay on the 20th instant, arrived in London on Sunday, the 20th instant, all well.

The P. and O. Steamer "Kashmir" with the Homeward mails and about sixty passengers, sailed from Bombay yesterday afternoon.

The P. and O. steamer "Malwa" with Homeward mails of the 14th instant, arrived at Aden at 9 A. M. on Sunday the 20th instant.

The P. and O. steamer "Mongolia" which connected with S. S. "Salsette" which left Bombay on 2nd instant, arrived at Marseilles on Saturday, the 19th instant, all well.

The first cotton forecast, 1916-17 shows an area of twelve and one third million acres of four per cent increase on the last year. Prospects are on the whole fair to good. The report refers to only seventy-six per cent of total area, since sowings in many places have not yet begun.

TELEGRAMS.

In sending a cheque of three hundred rupees to Prof Karve, Sir William Wedderburn, writes:—"As I should like to be associated with the inception of the independent Poona movement for the higher education of Indian women, please accept the enclosed cheque for Rs. 300, to be applied in such a way as you may consider most useful."

According to the return of the Department of Statistics compiled from the Calcutta Municipal Market price lists, retail food prices in Calcutta on the 15th August were eleven per cent higher than at the outbreak of war and two per cent, higher as compared a year ago. The rise in the price of sugar and imported salt is specially noteworthy, the former rising by 82 per cent and the latter by 62 per cent. The following comparison with the rises in food prices in foreign countries, pre-war level, is interesting.—Vienna 121. 1 per cent in May, Berlin 116 May, United Kingdom 61 July, Italy 32.4 April, Australia 30.9 May, Canada 12.9 May, Calcutta 11, August 15th.

The Cochin Darbar has decided to conduct an investigation into the economic value and the exploitable possibilities of Geological deposits in the Cochin State and sanctioned a sum of Rs. 10,000 for this purpose.

The man who attacked and robbed Mrs. de la Fosse on the Oudh and Rohilkhand Railway near Rosa recently has been sentenced to ten years' rigorous imprisonment with three months solitary confinement under Section 397 I. P. C.

Weather Report.

SIMLA, August 12.

Rainfall has increased in intensity in the central parts of the country and in the Punjab and N. W. F. Provinces. A disturbance is forming at the head of the bay. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Orissa, Chota Nagpur, Central India, Central Provinces and Konkan and local in Upper Burma, Bengal, United Provinces, Punjab, N. W. F. Province, east Rajputana, Malabar, Mysore, south east Madras and north Madras coast. A few falls also have occurred in Assam and Sind.

The chief amounts are:—Maymyo 2 inches, Victoria Point, Rangoon, Akyab, Moulmein, Cuttack and Cawnpore 1½, Jhansi, Rawalpindi and Murree 3, Montgomery 2, Cherat 1½, Kotah 2, Mount Abu and Sutna 1, Nowgong 1½, Hoshangabad, Saugor, Pachmarhi and Salem 3, Madura and Trichinopoly 1½ and Nellore 1.

FORECAST: A decrease of rainfall in Punjab and N. W. F. Province.

THE PUBLIC SERVICES COMMISSION.

SIMLA, August 21.

We have received from Simla the following Press communique issued yesterday:—The Royal Commission, appointed in 1912, to enquire and report on various subjects connected with the public services in India, submitted their report to His Majesty in due course, but, in the abnormal circumstances created by the war, and having regard to the probability that the subject matter of the Commissioners' recommendations would provoke considerable discussion in the press and elsewhere, it was thought advisable to postpone the publication and consideration of the report for the time being. The prolongation of the war has, however, altered the position, and His Majesty's Government and the Government of India are now agreed that the advantages of early consideration of the report, particularly in so far as it is concerned with the increased employment of Indians in the public services—outweigh any inconvenience that might arise from public discussion, during the war, of the Commissioners' recommendations. His Majesty's Government, in consultation with the Government of India, have therefore decided to publish the report simultaneously in England and in India as soon as the necessary arrangements for printing and despatch to India can be completed.

THE DEATH OF HON. MR. D. A. KHARE.

BOMBAY, August 22.

The death occurred of the Hon'ble Mr. Daji Abaji Khare L. L. B. at 1 A. M. this morning at his residence in Belasia Road, Bombay, from a stroke of paralysis. Mr. Khare as a leading vakil of the High Court and a well known Congress man having for many years served as its Secretary. He presided at the Bombay Provincial Conference held at Dhulia six years ago and was a Vice Chairman of the Indian National Congress in Bombay last winter, and in the latter capacity worked strenuously for the success of the gathering. Although Mr. Khare belonged to the moderate party of the Congress he was a lifelong friend of Mr. B. C. Tilak and as such took a prominent part in defending the cases against Mr. Tilak. At the last Bombay Council elections he was returned by the Municipalities of the Central Division. Just a month ago Mr. Khare was seized by a stroke of paralysis from which he did not recover. Although he was progressing favourably for a time he breathed his last early this morning. By his death Bombay loses a tall, war patriot and a champion of popular cause. The funeral which took place this morning was largely attended by representatives of all communities.

SIR H. BUTLER'S VISIT TO SIMLA.

RANGOON, August 21.

Sir Harcourt Butler accompanied by Captain Roberts, E. A. Private Secretary and C. J. Heath, Imperial Police, A. D. C. will leave for India on a visit to H. E. the Viceroy on the 29th August. His Honour expects to be away a good part of September spending the first week of that month with the Viceroy at Simla, were arrangements for their Excellencies Lord and Lady Chelmsford's visit to Burma, Burma University Bill and other matters will be discussed.

మదరాసు కార్పొరేషన్

నోటీసు

1916వ సంవత్సరము ఆగస్టునెల 22వ తేదీ

మంగళవారమునాడు జరుగనున్న మదరాసు కార్పొరేషన్ వారి సాధారణ సభయందు ఈ క్రింది తీర్మానమును ఉపపాదించెదమని మ-రా-కా-క్రీ. ఎన్. అయ్య అయ్యరుగారు తెలియజేసి యున్నారు.

“నూతన మదరాసు నగర మ్యునిసిపాలిటీ బిల్లును ఇండియా గవర్నమెంటు వారి అంగీకారమునకు బంపుచున్న తమకు బహిరంగ ఉద్దేశ్యమును తీసికొన వలసినదిగా కార్పొరేషన్ వారి కేక్రీవముగా నిర్ణయించి మదరాసు గవర్నమెంటువారికి తెలుపుకొని యుండగా వారందు కంగీకరింపక పోవుటచేత, ఆ బిల్లు ఇప్పటికే ఇండియా గవర్నమెంటు వారి యామోదమునకు పంపబడి యున్న దని కార్పొరేషన్ వారికి తెలియ వచ్చుటచేత, కార్పొరేషన్ వారు సదరహిబిల్లును ఇండియా గవర్నమెంటువారు అమలుగా పెట్టుటకు అంగీకారమును తెలుపుటకు పూర్వము, ఆ బిల్లును తమ కొరకర్యాయము బహిరంగ ఉద్దేశ్యమును తెలిసికొన వలసియున్నది.”

మదరాసు కార్పొరేషన్ } జె. సి. మొలార్సె
జరసర్ డిపార్టుమెంటు }
19-7-16. } కనీడెంటు

ARMY CLOTHING FACTORY,
MADRAS

గుడ్డల కత్తిరింపు ముక్కలను అమ్ముటకుగాను
తొందరలు

చెన్నకట్టణము ఆర్మీ క్లోటింగ్ ఫ్యాక్టరీలో ఈ సర్కార్ సంవత్సరము (1917వ సంవత్సరము) మార్చి నెల 31-వ తేదీ వరకు చేసినటువంటి క్రింద కనబరచియుండు గుడ్డల కత్తిరింపు ముక్కలు (Cuttings) తీయటకుగాను తొందరలు పై ఫ్యాక్టరీ సూపర్ కార్డెంటుగారివల్ల ఈ స వత్సరము నెప్టెంబరు నెల 12-వ తేదీ మంగళవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకు వుచ్చుకొనబడును.

తొందర పారములు ఒక రూపాయ వతున ఫ్యాక్టరీలో తీసికొనవచ్చును. పై జెప్పిన కత్తిరింపు ముక్కల మోస్తరులును ఆఫీసు దనములందు ఉదయం 11 గంటలవైపు సాయంకాలము 4 గంటలలోగాను ఫ్యాక్టరీలో చూడవచ్చును. బయట ఊరి తొందరలకు కావలసినయెడల మోస్తరులు పంపబడును.

తొందర విన్నపములు వంచి కవరులో బదిలముచేసి, నీలు వేసి “గుడ్డల ముక్కలను కొనుటకుగాను తొందర” అని వైన విశదముగా ప్రవాసి పంపవలయును. ఒక్కొక్క విన్నపములో స్థిరమైన ముగా ప్రెసిడెన్సీ బంకు లేక ఖజానాలో 25 రూపాయలను కట్టి ఆ రసీదును పంపవలయును.

తెల్ల డ్రిల్లు (White Drill)

కాకి డ్రిల్లు (Khaki Drill)

కాన్వాస్ స్టేయింగ్ (Canvas Staying)

కాటన్ ట్వీల్లు (Cotton Twill)

కార్డు కాటన్ కాకి (Cord Cotton Khaki)

పగ్గరీ కాటన్ కాకి (Puggri Cotton Khaki)

ఫ్లాక్స్ షీటింగ్ (Flax Sheeting)

టవల్ గుడ్డ (Towelling)

(532)

Magic Cure! Marvellous effect!
Bathing Oil Price Rs. 0-8-0
Iron tonic pills - - - 1 bottle of 43 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

తొమ్మిదవ ఆర్థవైశ్య మహాసభ

నల్లూరులో సమావేశమగుట

ఆంధ్రప్రదేశ్

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము, సభాధ్యక్షుల ముఖ్యపదములు

ఈసభ కడవది 19-20-21 వ తేదీలన నల్లూరు పుర పరమన జరిగెను. 18 వ తేదీరాత్రికే ప్రతినిధులు నల్లూరుకు వచ్చిరి. ఈ సభకు 400 మంది గుంపులుగుంపులుగా వచ్చిరి. ఈ సభకు 400 మంది విభాగములును, ముఖ్యమునందును దక్షిణమున కొంత బుత్తుకు నేలము ఇత్యాది కొంతమునందును ఉదకుట బల్లారి మోదరావారు నికింకొనాడునుండియు 700 ప్రతి నిధులు నిచ్చిరి. ఆ గ్రామపంచాయతీకి నాడుండి 18 వ తేదీ రాత్రియే యేరెంచిరి. 19 వ తేదీ ప్రాత్రున వీరి నగర మంతా విశేషమారుము ఊరేగింపుతో తీసికొని వచ్చి పుర జనులు సభామంటపమునకు గొంపచ్చి కరువార బడకున్నారే. ఈయూరేగింపు నిశ్చయముగా వర్ణనీయము. వైశ్యులు వ్యాపారాభరముచే చక్కనికార్యకర్తలకుట నీయూరేగింపు నిదర్శనముగా నుండెను. ఊరేగింపుకు వచ్చి(క)న వాతము తీరి నేలకు గుమిగూడియుండిరి. లక్ష్యపుట్రుగుల పనివారి వాలంటీర్లుగా ఏర్పడి సంఘసేవకుండు వైశ్యులు లేదనితాము అనుభవముచే నేర్పొనటమూత్రమే కాక తమనిదర్శనముచే ఇతరులకు నేర్పుటకునుచు నుత్తర యాధ్యక్షులవలె తమ వాతకాగ్రహి మాట జరచుటకు ఏర్పడుట తామెయ్యి పరకర్తయి యుండిరి. సభాధ్యక్షులకు వీరొప్పులినునాడు అతనిమొక కేత్రవాస్తులై భటులకగిరి లిక్కిలనధునిది నలుమవారును ఆతనికి రథదోదమముగ నుత్తర రిండువారును ఎల్లరును ద్రవ్యాధికారుల లగు వైశ్యులతోను నుత్తర కలయుంబునాకులుగ నుండిన వీరివీక్ష కృత్యముగా గలదు. దారి నలంకరించి యూరేగింపునకు రక్షింపబడుటకు ను నల్లూరుపురవాసులు మిక్కిలి ధాటుపడుచు వైరి. గౌరవ విహ్వల పతాకములు, మేల్కట్టలు, ప్యాకరవాస్తవము అన్నియు వాతకాగ్రహి మాటకొనుటకు పుగించుండిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ సభాధ్యక్షులను కీర్తించుటకు వచ్చి వేరకటనమువైశ్యు శ్రేష్టి తోటలలో నిర్మించుచు సభామంటపమున కనుబంటు వైశ్యు నుండిరి. సర్వలక్షణకరములకు పచ్చతోరణములు, చతురదానందకర కడలేక్షములు ఆనుటపయ్యుట (వేరకటన గొంపొప్పుటలు నెడనెడ నలంకరించుచుండెను. మంటపమున విస్తారకరముగనుండి కృత్రుల లతాపుష్పకంకోభికింపై తన రావయ జేతనుచుసభా మంటపమున నుండినవారుండెను. ఈ మంటపమున దర్శించి సభాధ్యక్షులు బసవేరకటతో ఊరేగింపు యాగెను. ఆనాడు 2-30 గంటలకు మహాసభ సమావేశము ప్రారంభమయ్యెను.

సంబూరి వీరభద్రయ్యగారును కరువ పండిత చక్ర) పాటిశ్రేణిగారును ప్రార్థనామారుపముగ పద్యములు చదివిరి. కరువ పండితయ్యులు మంత్రోత్తములును జరిపిరి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సభాధ్యక్షులను తమ ఉపవాస్తవములు చదివిరి. అందులనుండి ఈక్రింది భాగములు పొందుపరచుచున్నాము మేరకము.

మన కులదీక్షకుల కన్యకావృత్తాదు మామీర మార్గ ములే మనకు వేదమార్గములు. ఆ మే మనకు నేర్పరచిన నిత్య ములలో మారు ను తాపనములు అం మే రకములు అనాదిగా మనకు మిక్కిలి పట్టుదలతో ఆచరించుచుంటిమి. ఇటీవల కొన్ని ప్రదేశములందు కొందరు ద్రవ్యమే క్రధాంశుగా నెంచి వారికితలిదండ్రులు వీరలైయుండెల వారిని తలిదండ్రులు, వారిని కలిదండ్రులు వీరలు అయియుండెల వారికి తలిదండ్రులు, ద్రవ్యరంతుల ముఖము చేసుకొంటుంటే కన్యకులకు వంతులములు ఆతివాల్య ఆతివర్గ వివాహములను ప్రబలములు అయిచి వీని తునముట్టిండుటకై మనమేరక ధర్మముకంటే మంచిమార్గము లేదు గనుక మనము ఆనాదిగా ఆచరించుచుండెన యాధర్మమును విమరశ ఆచరించుట మనకు మిక్కిలి శ్రేయస్కరము.

వ్యాపారము.

ఆనేక సంవత్సరముల నుండి వ్యాపారము మనకుల వృత్తిగా నుండినది. ఇటీవల మన కంటెను ఇతరదర్శనము ఈ వృత్తియందు ప్రబలమైరి. ఇందుకు కారణము మనకివమత మన కృషి తక్కువగుటకై నేరకాదు మనలో విద్యావంతుల కీవమమున కేంద్ర మిక్కిలి తక్కువ. బి. ఎ. బి. ఎల్. పట్టభోక్తి లిచ్చిన వంటనే రాజకీయోద్యోగలకును వ్యాపార వాదులకును ప్రధానము నెంచక వాటివ్యవహారముచాలి నంత కృషిచేసి చిన్నచిన్న వ్యాపారముగాని, బాయింట్లపైకం పెనుగుగాని వివిధ వృద్ధిపొందుటకు ప్రయత్నించుట మనకు మిక్కిలి లాభకరము.

కులభివృద్ధికే కాక వ్యాపారభివృద్ధికే మనలో మనకు కలుగు వివాదములకు సహితము గావించుచున్నాము. మనకు కలుగు వివాదములకు సహితము గావించుచున్నాము. మనకు కలుగు వివాదములకు సహితము గావించుచున్నాము. మనకు కలుగు వివాదములకు సహితము గావించుచున్నాము.

అభివృద్ధికే తెచ్చుచు గావించుచున్నాము. మనకు కలుగు వివాదములకు సహితము గావించుచున్నాము. మనకు కలుగు వివాదములకు సహితము గావించుచున్నాము.

కాళం వర్ణనాధం గారు అధ్యక్షుల ఎన్నుకొను తీర్మానము నుకూర్చిరి.

రావుమహారాజు వైదా కేంకటాచలంకగారి సభ్యులములకు ప్రకీణించి వాగ్దేయకృషిని నమస్కరించిరి.

మొకటి. మం. చక్రపాణిశ్రేణిగారు బి. మం. కృష్ణమశ్రేణిగారు సల్లా గురుస్వామి శ్రేణిగారు మోదరావారు సల్లానుండి గావించుచున్న గుప్త గాత ప్రతి శ్రీరాములు శ్రేణిగారు (సల్లా) ఏర్పరుచు బలవంతిరి.

సభాధ్యక్షులు ఆ గ్రామపంచాయతీకి నాడుండి 18 వ తేదీ రాత్రియే యేరెంచిరి. 19 వ తేదీ ప్రాత్రున వీరి నగర మంతా విశేషమారుము ఊరేగింపుతో తీసికొని వచ్చి పుర జనులు సభామంటపమునకు గొంపచ్చి కరువార బడకున్నారే.

ఆవల కొన్ని పద్యములు నల్లూరునుండి వచ్చుచుండెను.

పిమ్మట, అచ్చటచ్చట మహాసభాధ్యక్షులవారు రాజా లమికి వగదుడు వంటి లెలిగ్రాములు బాలులు చదువడిసిరి.

తర్వాత పెన్సిడెంటు గారు వారి ముఖ్యపదములనుచదిరిరి.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము.

విద్య.

మనలో విద్య చాలా తక్కువ. మన మాటికి అజ్ఞులగునైనను విద్య నభ్యసించి తేరినవారు తమకు విద్యకు యుగంకరియే వీరలు చతువుకొనుటకు సమర్థులు కాక. ధన కంటెను విద్య నభ్యసించి నచ్చగించు. విద్యయుక్త ప్రాప్తి ఖ్యత లాభము తమకు జరుగుచుండెన అన్ని కన్యకలకుండును మోగించుచుండెన విమతమే. అందునకుటే తిరిగి చచ్చుచుట అవసరము. విద్యరసన కలుగు లాభములు గ్రహించియే మన వీరకట్టల విద్యాభివృద్ధికే తగిన యేర్పాట్లు చేయదలచి చేయుచుంటిమి. అట్టి ప్రయత్నములో మా యాత్మర ఖండవాసులే ప్రాముఖ్యత దీసికొని కేంద్ర వహించి పనిచేయుచుండుట మా ఖండవాసులకు మిక్కిలి గొంపమే గాని తగ్గిన ఖండవాసు లందరూ వీల అట్టి భారమును వహించలేదు మాత్రము విచారకరము. కాళిదాస వాస్తవ్యులును ఈ సందర్భమున బి. యల్. పరీక్షకు బోజున కొల్లేరి కామరాజుగారి ఆకాల మరణమునకు మన మందరము విచారించవలసియున్నది. వారికి ఆత్మకాంతియగు గాత వీరయొక్కయు గతసంవత్సరమున గార్లవాటి పుష్పాత్రియగారి యొక్కయు మరణముచుండినను విదేశములకు విద్య నభ్యసించుటకు చిన్నవాండ్రో కొందరు దురదృష్టములను చూచినకు భగవంతుడు యంతరంగము మనకు మిక్కిలి సహాయుడై యుండినట్లున్నది. కాన ఆ కన్యకలకు మరలకట్ట కట్టము మన కొనిగి మన పిల్లలకు సంపదభివృద్ధిగా విద్యావంతులు విద్యా యుక్తులు అగుట్లు చేయునటుల ప్రార్థించ వలసియున్నది సముద్యాయము.

సముద్యాయము. కాస్త్ర విద్యయు కాదనియు, మన పూర్వు లాచరించినారయిన నిశ్చయించి బరియొడించుచు మనముకాద ఆచరణలోనికి తెచ్చియింటిమి కాని నిర్లక్ష్యము యును దానినింను నభివృద్ధికే వచ్చి విశేషసత్తవము జరిపించి కులవంతులయిన ప్రతితని సార్థము చేయవలయును.

వివాహములు.

ఆతి వాల్యదివాహములు, ఆతివర్గ వివాహములు ఆనాడరచేయములు. వానిరసన సంఘమునకు అనర్థముకలుగును. విద్యకు దుష్టములగుచు. ఆయువుక్షీణించును. అధివికసించును. కృషియుగా కుటుంబకాశన హేతువులగును. కావున నీవారిలకు పరిసంవత్సరముల లావునను, పురుషులకు పదియారు సంవత్సరములలోపున 35 సంవత్సరములకు ముాయ వివాహములు కాకుండునట్లు మావలయును. రజస్వలనంతర వివాహములు సంఘమునకు హేతువులగులు. అట్టి వివాహములకు స్వతంత్రకేంద్ర జనించునుగాని అనుభవముచే కలుగు యాత్రామాత్ర వివక్షణకేంద్రముగా కలుగదు. కాన కన్యకులకిగన వయస్వికా వాల్యమునందును సంపాదన వాస్తవ్యులతోక తుధ్య తెచ్చివెట్టుకొన్న పేరు నిలువక కుటుంబములు అగౌరవమును పొత్తింబులగును. కాన రజస్వలనంతర వివాహములు నిషేధించవలయును.

వివాహ వ్యయములు.

మనము కన్యకల సంపాదించిన ద్రవ్యములు వివాహములందు వృధాగా బోగవుమేరములు, బాదానంపము, ముదలగు నేరకలకొందరు, "అన్నమో రావచంపా" యను వారికి తెట్టక అక్కరలేనదము, అక్షగనదము, అనాదరించుటయు, ధనములకు మద్రసోపేతముగా సమారాధులు చేసియు వ్యయపడుచుంటిమి. ఈవ్యయములనల నెన్నియో సంపాదములు నిస్సారములగుట చూచుచుంటిమి. ఇదియు మంగళ కరకట్టు భూతము ప్రతిదినమున వెతుకుచుండి

యెన్ని కుటుంబములలో నున్నా కుటుంబములలో బంగారా జేతనాంతముల నెందరో కన్యకులు అన్ని కావాలి చేయుచున్నది. ఈ వివాహముల యేర్పడునానమున చూడని హామయ చేరిగాని కుటుంబముల వృద్ధిగాంచవు. తలిదండ్రులు గుణించుడు.

కంచాయితీ సభలు.

మన పూర్వులు తమ కపురపును కలుగుచుండెను వివాదములన్నియు పంచాయితీలముఖముగా తీర్మానమును పొందుచుండిరి. అందులన వ్యవస్థాపనములలో అజ్ఞానముగా వ్యాధినిచ్చి పొందుచుండిరి. ఇపుడన్నవో గర్భ మెంటువారిచే సావధానముగా వ్యాధిసావధానముకే కష్టమైనను ద్రవ్యమున ప్రాంతులకొందరు, వ్యాధివాదుల కీబల క్రిందకు, బల్లెములకొందరు, మామూళ్ళు క్రిందకు, వ్యవస్థాపన వలాయకుల తొగి నేరకలకలు యే మూలవో, యే చెట్టికొందరో తేరికాలమును కృతచేయుచుండును. ఈఅరస్థులకు పరిమితిలేక నెలలు యెండుగూడ మొదటి కొద్దునే గడచును. వాదిగలిగినను ప్రతివాది అప్పిలుచేయకలెప్పుడు. తుదకు మూడు కొద్దులు తిరిగి ముక్కులిప్పుటకే వ్యాధివాదుల పొందునంత ప్రతివాది కాలానెత్తియో, అస్తి యిరుల స్వాధీనముయో యుండును. అప్పటికి గలిగినవాడు యింటకు, యోగిన వాడు దీనిని విచారించ వలసియుండును మాబట్టిలో వేదేన సంవత్సరములనుండి తీరుముగా గాక 80 లేక 90 వాయికాలు బడిన వావాలు ఆనేకములు గలవు. "సామ్యుపోయి దిమ్మ పట్టిన" దన్నట్లు, అకల వృద్ధులు గాక ఖమ్మలు వగయిరాములూ, గౌరవమున, నుభమున, వ్యర్థపుద్దిడెరచ్చలకెక్కవనలో వెదలు బుద్ధింతులకును వాని ఆక్రందకట్టచే తరులముగా కొర వన తగవులను పరిష్కరించుకొను చుండవలయును.

వర్తకము.

మనకు ముఖ్యముగా వర్తకము, సేవము, కులకృత్యముగా నేర్పడినవి. ప్రభువునుండియు వర్తకము మన చేతులకుండుండి. దే గాని కాలకృతమున విదేశములము ఇతర వర్తకముల యొక్కయు విశేషముబోయి యుండు సన్నగిలు యుంటిమి. మన దేశమునందు వర్తకము కులాచారముగా నేర్పొన వలసియున్నదేగాని వర్తకమును బోధించు పాఠశాలలు గాని కన్యకారములుగాని లేవు. అన్యదే వర్తకులకుల సహాయసంపత్తులు దొరకెనువారిరసన మనకు కలుగు యుండిన వాగుండును. ఇతర దేశములం దెన్నియో వర్తక పాఠశాలలు కన్యకలకు కలవు. మన దేశమున ముప్పునలేన లేవు. మనము వ్యవసాయముండి కడలి విదేశములకు గాని మన దేశముల నందల యితిర భాగములకు గాని బోయి వ్యాపారముచేయు మార్గాలును నేర్పుతనమును మరచిపోతిమి. మనమన్నీరు సోదరులను చూచితిమి మనకు సిగ్గుగును. వర్తకమునకు ఆధారము భూములు బోధించుచున్నాము మనకు లేవు. అట్టి యొక్క గ్రంథములను దేశభాషలో లేవు. ఇంతయులను యేలికలు మన వర్తకమునకు బోధపడి యుండు నలయున్న సాధనముల గల్పించిగా మన వర్తకము వృద్ధిగాంచును. ముద్దారంభముండియు వర్తకము బోత్తిగా నెలిచి నిలుచుతి సంకుల ధరలు మూడు లేట్లు ముప్పుదెట్లు వరకు పొచ్చి యెరుపతి సరకుల ధరలు క్షీణించుటయు గాక కొన్ని సందర్భములకును గాక వర్తకము కృపించుచున్నది. వానిలో పాటు ముండు సన్నగిలుయింటిమి.

పరిశ్రమలు.

మనలో వర్తకము అన్ని దేశములకంటెను పరిశ్రమభివృద్ధి కలిగి అన్ని దేశములకు చాలవారు నామగ్నులను పంపుచుండిరి. కృషియుగా విదేశములకు మూలమున వచ్చినది గాని గాతకు పరిశ్రమలక్షణించినవారింభించినది. పరిశ్రమముండిగాని తేరములు భాగ్యరంతులు కావు మన పరిశ్రమలు యంతరంగ నశించినను మామూలు చేరెండి ఇతిరతకు తెల్లములకంచు, ఇత్త్రువచ్చు, కొలులు, సిదములు, షెల్లుకావులు దొరకెడివి. అందులన మన పరిశ్రమలకు మనము యెరగవలసిన ఆర్యకృత లేరేపోయెను. ఈనాటి ప్రియద్రువు వచ్చిన తరువాత పరిశ్రమలకుగతి బయలుపడినది. ఇపుడు జెరిజరును చిమ్మలు వారపు అస్మిదకు అన్ని పేటలు లేవు అస్మియా కాకిములు ఆవరే లేవు. వీటిన్నిటికే జవాను ప్రతిపదా కుత్తుచుండిగాని నెలములములు చిమ్మలు పేటెలో నగలు కలిగెను అగ్ని పేటెలు (ఇవిద్రువులకుండున అవరే నెలగవు) కాకిములకు బోత్తిగా కంజికారంకులన్నవో కలికమునై కా లేవు. ఆహారమున్నది అగ్నియూ అయింది. ఆవరే కా చిమ్మలలేక. ఈనాడుంకు, చిమ్మ, బాకరా, లిగంకులను నిలిపగయు గాలకొరకు వరకే పాత ఫ్యాక్టరీలు వాగు చేయించుచు పరిశ్రమలనెర కాలము తిట్టించినది. బి. వైశ్య శిఖామలూరా! యెట్లదే మేరకొని ప్రకటన వృద్ధిచేసి విదేశములకును నుంకములకు హెచ్చుచు విదేశములకును సరకులపై నుంకములకు తగ్గుచు చేయించి మన పూర్వవృద్ధిని విలంబెట్టుకొన ప్రయత్నములు చేయుచు పరిశ్రమలములు యేర్పరచును. పూర్వము ముదేశమున కమరకు ధకాచల్లా 12 గజములు పొడవుగలి. యంతరదేశములలో 125 గుండులకు వికృతములగుచుండెడిది అయినది

కన్యతాపూర్వ వేదచట్టమునకు సువాసన ప్రవృత్తి గాఢము

అహో నర్తక హారు (అంబే)

ఆలోచనాత్మక స్పెషల్ కలెక్షన్ కాలం. ముగంధపుష్పముల రసము. నాటకరసము. బేరీసుద్దపై కవిగోవిందాచార్యుల పంథా చానూరముగల నాటకము. కేసరీనాటకము. నందకవి కావ్యములను గలిగించుట.

కలెక్షన్ నా 1-5	...	0-8-0
" మధ్యరకం "	...	0-12-0
" పెద్దనాటకం "	...	2-0-0
ముగంధ కావ్య "	...	0-1-0

క. పి. చార్మ ప్రశ్నోత్తరము.

సోలుపజంట్లు:—అంబే ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ టెక్నికల్ కంపెనీ.

నెం 155 బామానుపేట, బామానుపేట.

మధరాసు పజంట్లు:—మెహతా పురుషోత్తంమూర్తి

124

నెం 29, వై.కా.బి.ఆర్. రోడ్, బామానుపేట, మద్రాసు

నోటీసు.

కృష్ణాజిల్లా బెజవాడలో తమిళ తాతయ్య బ్రదర్స్ వారితాలూకు రైసు ఫ్యాక్టరీలో నేటివరకు వర్కు చేయు చున్నటువంటి రుస్తుం లైప్ ఆయిల్ ఇంజను బి. హెచ్. పి. 45 సెకండు హేండు (Rustone type Oil Engine B. H. P. 45, second hand) విక్రయించెదగు గనుక కావలసినవారు ఈదిగువ అడ్రసుకు అర్జును చేయవలయును. ఎక్కువ ఇన్ ఫర్మేషన్ కావలసిన మొదల సదరు వారిపేర వ్రాసి నచో జవాబు ఇమ్మబడును.

TAMMANA TATAYYA BROS.

RICE MILL

BEZWADA.

వైద్య మేధిక ప్రయోగము.

ధర్మశాస్త్ర ప్రమాణవచన సమన్వితము.

ఈ గ్రంథము అన్ని పాఠముల బ్రహ్మకథానుశాసన పరమార్థములను చేసి సమకాలీనముగా వ్రాసినది. దీనియందు వంత్రీమె న్ని కర్మాచారములను ఉపసంహరించుచు 1 దినము మొదలు 12 దినముల వరకు చేయవలసిన కలెండరులను చక్కగా తెలుసుకొనవలగు కలుగజేయుచున్నాము. దాదాపు 150 పుటల వైద్య శాస్త్రమును వ్రాసినాము. జీవభర్తృ కనపండితరణము, పుత్రికాభివృద్ధి పండితరణము, కలకాశిది మున్నగు కలకాశియములు పూనుచున్నట్లు వ్రాసియున్నాము. వైద్య మేధిక పరిపండిత ధర్మశాస్త్ర ప్రమాణవచన ము లన్నియు ఒక్కటియైనను దిగవిడువక అన్నియు ఇందు చేర్చియున్నాము. ఇట్టి గ్రంథ మిదివరకు ముద్రించబడలేదు. యాత్యారాధనము, యత్యుపాసనము, యతివంశస్థారము, ఆకుర న న్యాయవిధి, పిండపిత్తయజ్ఞ ప్రయోగము. మున్నగువియు ఇందుగలవు. చిత్రగ్రంథములను ప్రాప్తనామ చేయవలయును.

అట్లైతెందు తెల 2-4-0 పట్లైతెందు తేక కిత్రాకైతెందు 2-8-0 పాట్లచాట్లకైతెందు పరిశ్రేయ 0-4-0 అగును.

407) మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు.

ప్రపంచ చరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరిభక్తవ్యోమరావు. ఎం. ఏ

శ్రేణిమలభము. కథలు చదివినట్లు చదువకొని వచ్చును. బహుప్రాచీన కాలమునుండి నాటి నాటికి అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాసి ఉన్నది. చందాచట్టతి అనుపంచికలకు రూ. 2-0-0

అందకూలి తేడు. ప్రవేశమును తెడు. సిద్ధమయిన పంచికలకు పి. పి. గా ముద్రాపము.

అయితే:—ప్రపంచచరిత్ర కావ్యాలయము, (27) 145, గాలిపేట, నడకాడు శివ ప్రాచీనము.

తెలుగు

ఆనందవాచక పుస్తకములు

మొదటికరగతినుండి నాలుగవకరగతివరకు మాయొద్ద సిద్ధముగావున్నది. ఇది పరిశిద్ధి కెడిన పితామహుల హే మ్మూర్తి ప్రధానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ, మాచి నా సింహంపంతులు బి. యె; డాక్. టి. గారి చేతను. పాఠగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు - రి చేతను రచించబడినది. మతీయ మొదటి మూడు కరగతులకాచక పుస్తకములు కైశిక గారు 1916 వ సం. జూన్ నెల 6 వ తేదీన పోస్టు సెంటు పోస్ట్ నెట్టులో పాఠశాలలయందు పంపిణీచేయవలసి అను చుతి యిచ్చియున్నాడు. ఒక్కొక్క పుస్తకమునకు మిక్కిలి నుండరములైన సాదాపటములును రంగుపటములును ఉన్నవి.

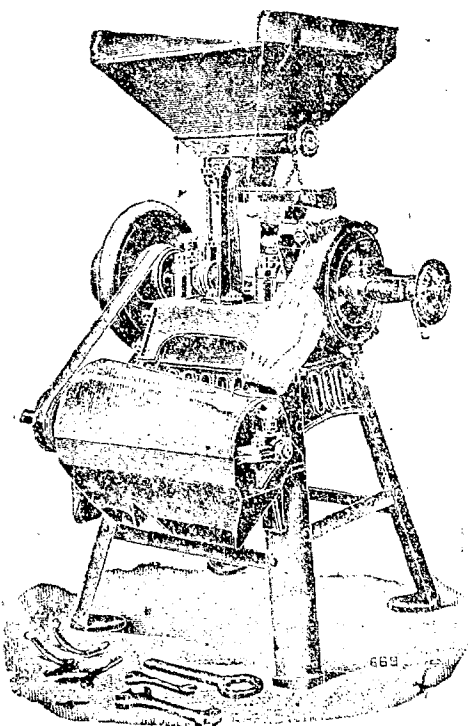
ఆనందవాచక పుస్తకము, మొదటికరగతి రూ 0-2-0
" " " రెండవకరగతి రూ 0-2-8
" " " మూడవకరగతి రూ 0-3-0
" " " నాలుగవకరగతి రూ 0-4-0

N.B:—ఎక్కువగా కొనుబట్టెల్లకు కొనుబడినట్లును.

235 ఆర్. వెంకటేశ్వర అంబుకో,

ఆనంద ముద్రాలయముగోడలు, మద్రాసు

పప్పులు పిండ్లు తయారుచేయు యంత్రములు

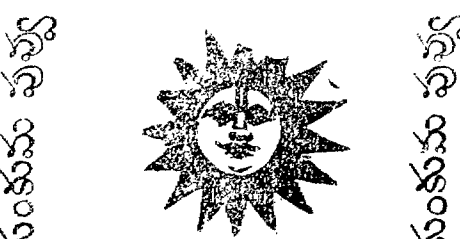

ఈ మిల్లు 3 గుట్టముల శక్తితో భారీగా పని చేయును. శనగలు, కందులు, వగైరా పప్పులును గోధు మలు, బియ్యము, పప్పులు మొదలైన వస్తువులను మిక్కిలి మృదువైన పిండిగాను ఒక పర్యాయముగోనే తయారుచేయును. ఫ్యాక్టరీల వారికి సహకారి వ్యాపార ముగ బహులాభించును. కొద్దిపెట్టుబడితో వ్యాపారము చేయ యత్నించువారికి ఇది చాలా లాభకరము.

రాబ్బన్ కూడ కిరస్నాయర్ యింజనులు (8½ గుట్టములు మొదలు 60 గుట్టముల వరకువరకు) గ్యాసు యింజనులు, సెంటుగ్రీ ఫ్యూగలు కంపులు, డాకిపంపులు, చేతితో నడుచుగడ్డ చేయు యంత్రములు. (గుంటు 6 పవులు) ఎండుపచ్చికొర్రు గ్యాసు యింజను గలై రాల వుపయోగించు బొగ్గుచేయు బట్టీలును, మొదలైన ఫ్యాక్టరీలకు కావలయు సమస్తసామానులు గూడ మోస్తర్ల వొందెను. తప్పిస్తు నును వ్రాసి తెలిసికొనుట.

ఇండియన్ కామర్సు అండ్ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ, ఇంటిన్ట్లు, మెషిన్ల మిల్లుస్టోన్స్ కర్తవలు, 4, శంభుదాసు వీధి, మద్రాసు

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మా వద్ద దొరుకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరన్యా డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండ్ కంపెనీ (53) 91. హమ్మంబిడి, బాంబాయి.

పొద్దిలి ముట్టడి

10 అంకముల నాటకము.

కేసరీ నందకవి రాశ్రీ గారి నిరవతము

మూలము:— అ. 12. కవాల ఖమ్మ ప్రశ్నోత్తరము. కాతికో లైండు రూ 1-0-0.

జ్యోతిష్మతి ముద్రాలయము.

247, శంకుకెట్టిపేటి, వాల్మీకి వుక్రారు

ఆంధ్రులచరిత్రము మూడవ భాగము.

గ్రంథకర్త: చిలుకూరి వేంకటరావు గారు
ప్రథమ ద్వితీయ భాగాలను విభావచంద్రికానుండలివారి కలకల బ్రకటింపబడినవి. మూడవ భాగ మిది. కావలసినవారికి దిగువ చిరునామాకు వ్రాసికొన్న మొదల గ్రంథమును బడచు గలరు. గ్రంథము 486 పేజీలు గలిగి చక్కని కాతికోలైండు చేయబడి యున్నది. తెల వాస్తవీకర రూ. 1-8-0 లు.

వెలగల వెంకటరెడ్డి, ఇతిహాసకరంగిణి గ్రంథమాల, ఆరకల్లి, కృష్ణాజిల్లా

చాల శ్రేష్ఠ మైన ముక్కు పొడి

పలము 1-కి రూ 0-1-0. పిక్ 1-కి 2-8-0
సుగంధ ముక్కు పొడి
బుడ్డి 1-కి 0-8-0 డజన్ 1-కి రూ 1-12-0
పి. రాజారామ్ అందు కం పెని,
(283) ముక్కుపొడి వ్యాపారులు,
పొట్టువాళ్ళు నెం. 282, మద్రాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్గొనుభయమును పోషించు స్వాభావిక మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమునకును కలకలకేసి కరీరస్థావ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వైద్యుని ఇచ్చియిచ్చును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. (పుచ్చ వార్షి ము) మేమె ధరించుచుండెను. తెలుగు వారికి వ్రాసియున్నది.
219 వైద్యశాస్త్ర మనశశంకర్ నోవీందర్, ఆరంకెన్గిరాకొవధానం. 157, బాడ్గి, మద్రాసు.

కలియుగ కల్పవృక్షము.

కృతయుగమున కల్పవృక్షము మహద్వ్యంకోరక లకు నేన కల్పమన్నట్లు ఈలియుగమున మహదకాతి ముక్కు ఈతిభావలనుకల్పి ఆయురారోగ్యైక్యంబు లనిచ్చును. వైద్యవిద్యకుపుస్తకము కొరకవారికి ఉచితముగా పంపబడును
రాజవైద్య శాలాయణజీ కేశరీ, ఆయుర్వేదమున బోధనధానియ, 20 చివాబాబాగోడ్, మద్రాసు.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యపట్టణము నందును ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్త చందాదార్లను తుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు 212 మద్రాసు
అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను. వ్యవస్థాపకుడు.

మోన పోకుడు

తుక్కాకట్టనీయకుండ చేయు ర. గుణు లెక్కవధరలకుకొని మోనపోకుడు.
అట్లు తుక్కాకట్టకుండ చేయునది మొక్కటయే.

వెయిలెన్ డివ్ అందు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంశానికి కష్టలకును నువ్వయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల
మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యూనిసిపల్ వారు పట్టికు
వర్కనారు బొగ్గుగనులవారు గోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ
చూచినను వాడుచుండరు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోలు ఏజెంట్లు:—డి. పోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలియన్స్ ఫౌండ్రీ అందు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు.

మదరాసు.

(వై కామ్యూనికేషన్ గోరునక్కడు ఈ క్రితక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

469

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

ఈ మురబ్బను సాలామిసిరి కాదని ఈ పుస్తకమువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు
చెప్పినది. నివాసించిచో లోకమునుగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసముల బాంధవ్యములనే ధాతువలను
కలిపి వాటివచ్చుచున్నవి. ఎ. పీ. నై, మరకాములకు దానిని నడిచితిరుగు. ఈ సాలామిసిరి
మురబ్బ గోండియెడల అట్టి దానిని లోగి వికేష బహిర్యమునకు యి కృతాశించుచు చిర
కాలము నుభయక జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బను ధాతువుపైకలుగును, స్వచ్ఛమైన మనసు, ధాతువు
మాత్రముతో కలసిపోవుట మనసు, సిరుచితమ మనసు, బహుమాత్రవ్యాధి మనసు, విశేషబలము
కలుగును, రక్తము శుద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ వలవివర్జనమగును. సాలామిసిరి
జననది ఒకకాతికండు. ఇది కాబూర్, కాండహర్ దేశములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు
ఈమందును విశేషముగా తినటలకు మనదేవు 4 గుర మనవ్యల బహు ఆదేశమును ఒకమహిమి గలది. వై మురబ్బను
కేవల నంది బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడి యున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయో
గించిన వానికల్ల పూర్తిగగలు కలుగును. 2-3 డబ్బాను ఉపయోగించిచో జన్మాంతరము వరకు గుణ మిచ్చును.

అవసర పరిశీల పార్సలుతో పంపబడును.

15 తలలు, డబ్బీ కల రూ. 2-0-0.

తపాలపెట్టె 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు, నె 5, అవస్యరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ

వైద్యులకిలు:— ధాతువుపైకి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు నరవటుత్వమును
కారణములు. రక్తపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాధి
మమువలనను, జీతెందెయిత్వమువలనగలుగును. వ్యభిచారము, సుఖరోగములు, దురభ్యాస
ములు, విశ్రాంతిలేకుండట మొదలగువాటికి మంచిమందు. 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి రు. 1.
అమృతాంజనము. డిపో, 6, తింబు శెట్టిపేట, మద్రాసు.

(Baron & Co)

బ్యారన్ అందు కంపెనీ

మేలైన సువాసన పొడి, సాధారణము.

మేలు తయారుచేసెడి స్వచ్ఛత్రైతరమైన పొగాకుతో
తన, అపుడప మూలకలకలనన్న సువాసనద్రవ్యములచేతను
న్ను చేయబడినది. ఇది శిశుభారములు, ఒంటి తలనొప్పి, పీన
ప, దీర్ఘ పడికలులు, నుమి, మైకములు ఇత్యాది శిశురోగ
ములు అలలగా కడుచున్నదియే గాక, యిదియువయోగించు
చున్న శరీర కఠూహలము, బుద్ధిప్రకాశము, నరములకు
ఉత్సాహము కలుగును. ఇది ఒకతూరి యువగియించినవార
ఇకర నవ్యములను అపేక్షించరు. పర్యవసర యువయోగ
నిమిత్తమై ఈ స్వచ్ఛమును సామాన్య ధరకే విక్రయించు
చున్నారము. దీనిని ఒకతూరి పరిశీలించి దీనియొక్క గుణ
ములను గ్రహించువారును మామొక్క కోరిక.

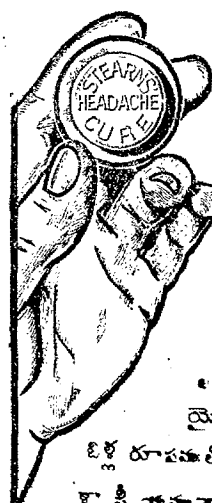

అన్నద మూర్తి గ్లాసుబుడ్డి 1-కి రు. 0-4-0
మనటిరం సాధారణ్యం కేర 1-కి రు. 0-14-0

డెక బుడ్డు రు. 2-8-0
తెండరిరం కేర 1-కి 0-12-0

సాక్షికింకు పోటీజ
ప్రత్యేకము.

బ్యారన్ అందు కంపెనీ, 18 యె. సెకండులైఫ్ లీన్, నదిరాసు.

సెరన్సు

తలనొప్పినుందు

నువ్వయోగించి

తలనొప్పిని మాన్పుకొనుదు

పాకు

ఇది తలనొప్పికిని పార్శ్వశస్త్రాన్ని
అను చాల మంచి మందు. రూఫీ
యెనది. రుచిలేనిది. మాటు పెట్టబడిన

దిశ్చ రూపముతో నందును.

కాస్త్రీయముగా తయారు చేయబడినది. దీనిని తిన
టకు వెగటుండను. చాలాఅనుకూలముగా నందును.

ఈ మందు మందులంగల్లోను బజారుల
లోను స్టోర్సులలోను దొరుకును.

తలనొప్పి వచ్చినపుడెల్ల నువ్వయోగించును.

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయు
ర్వేదీ యావధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చిరి

జాండూ ఫార్మ్యూటికల్

వర్క్సు

లేవ్యాములు, బిల్లులు, మాత్రలు మొద
లగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారమున
సిద్ధపరుచుదురు. వెలపట్టికకై వ్రాయుదు.
ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును..

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాష
లోనే జరుపవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధాని
లోను ఏజెంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్క

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖర్చును ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,
హిందూపాత్స నెం 212, మదరాసు.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు వదుపుటకును, వాటిని శాశ్వతము
అను తిరిపియదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు గణ
యలో రేయేభాగములు రేయేవనుచున్నాయో అది ఇది
శాశ్వతము స్వచ్ఛముగాచేయు రీతులను యాచుంజుము
ఇవి అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్
రీతిపల్ల నేర్పించబడును. ఇది గెండు మాసములలో నేర్పించి
నవ్వు పెంతువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును.
బండులకు ఫీసు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగిగోరము పెంతులకు వెల 15-తేది నుండి ప్రారంభమగును
కానుకలో చేరదలచిన విద్యార్థులు ఈ వెల 81 వ తేదిని గాని
అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠ
శాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాముగంపడును
ఈ క్రిత నువ్వయోగించువారికి ప్రాసెసింగు

(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, గ్రాస్వీ, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.